

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnishvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Inkaja vank dan sveder izvzemki nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pecemenna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Državni zbor.

Budgetna debata. — Usoda službene pragmatike. — Nebeški ali peklenški skušnjavec? — Rusinska univerza. — Srditi Italijani. — Stürgkhova skrivnost. — Provizorij Heinold. — Vihar na Ogrskem.

Dunaj, 20. maja.

Prav malo poslancev se je zbralo danes popoldan v zbornici, da prisostvujejo nadaljevanemu prvemu branju proračunskega provizorija. Debata ne nudi nikakih zanimivosti ter bo še danes zvečer končana, proračunski provizorij pa odkazan budgetnemu odseku, ki ima časa dovolj, da ga pripravi za drugo branje, ki se bo vršilo po praznikih. Posl. Dulbič je danes zopet poudaril svoje »merodajnim nazorom« klerikalnih voditeljev neposlušno in te nazore prezirajoče stališče s tem, da je svoj popoldanski govor pobarval obstrukcionistično ter dve uri na dolgo in široko razpravljal o hrvaških razmerah. Govoril je tako tiho, da ga ni bilo niti slišati, klerikalni tovariši so mu postavili »častno stražo« v ostalem pa se za izvajanja svojega podnačelnika niso brigali.

V kuloarjih se živahno razpravljalo o drugem branju službene pragmatike, ki prične jutri. Uradnikom prijazne stranke so mnenja, da bi bilo treba debato čim najbolj pospešiti ter predlogi se pred prazniki v II. in III. branju sprejeti. Z ozirom na slabo frekvenco, ki vlada tik pred prazniki v parlamentu, pa menijo mnogi, da bi se v teh treh zadnjih sejah debata sicer končala, glasovanje pa preložilo na prvo pobinkoštno sejo.

V stvarnem oziru je k predlogi-cami opomniti sledeče: Če sprejme zbornica službeno pragmatiko v smislu odsekovih predlogov, to je z znatnimi nasprotstvi napram vladnim zahtevam in željam, potem je usoda celega vprašanja jako negotova. Vlada bi uveljavila svoje stališče v gosposki zbornici, katera bi se sklepom poslanske zbornice gotovo ne pridružila in zadeva bi na tak način prišla v nevarno zavlačenje, katerega se je pri današnjih nezdravih političnih razmerah le bati. V Avstriji ne velja le izrek qui cito dat, bis dat temveč tudi stara izkušnja: kdor naglo ne da, sploh ne da. Parla-

mentarna zgodovina kaže, da je že marsikatera velevažna zadeva čim se je začela zavlačevati, ostala za dolgo nerešena.

In tako se bliža danes tudi onim poslancem, ki vladno predlogo principijalno zavračajo, skušnjavec ter jim slika usodo uradniškega zakona: »Če odobrite vladno predlogo je pragmatika toliko, kakor perfektna in takoj po binkošti jo sprejme tudi gosposka zbornica, če vztrajate na svojem, nimajo uradniki nikake koristi in bodo čakali še bogve kako dolgo.« Težko je odgovoriti, ali je skušnjavec nebeški ali peklenški.

Parlamentarna situacija se zdi danes nekako zboljšana. Vlada si je pridobila Rusine, s tem da jim je zagotovila vseučilišče. Cesarjeva moška beseda naj garantira ukrajinskemu narodu uresničanje največje kulturne želje. Baje že o binkoštnih praznikih izide vladarjevo lastnoročno pismo, ki bo vladi zaukazalo izvršiti vse priprave, da se najpozneje v desetih letih odpre rusinska univerza. To je gotovo dragocen uspeh. V podrobnostih in posameznostih pa bo treba še premagati mnogo težkoč. Poprašal sem ukrajinske poslance za mnenje: desetletni termin se jim ne zdi predolg, ako se bo vlada v tem času faktično potrudila ustvariti zlati v finančialnem oziru vse predpogoje ter čim preje skušala rusinsko univerzo s sedežem v Lvovu tudi zakonito zagurati. Rusinski politiki upajo tudi, da bo hujskanje poljskih šovinistov proti Lvovu kot sedežu ukrajinskega vseučilišča ostalo brezuspešno; po njihovih informacijah bo tudi večina Poljskega kluba premagala šovinistične nazore, ki jih širijo Vsepoljaki in Podolci. Sicer se pojavljajo glede Lvovske univerze novi spori med Poljaki in Rusini, ki grozijo zadevo zopet komplicirati, toda na eni, kakor na drugi strani se trudijo treznejši jih izravnati predno postanejo nevarni. Poljaki želijo namreč, da označi že cesarjevo lastnoročno pismo sedanjo Lvovsko univerzo (na kateri se kakor znano vrše tudi rusinska predavanja) za poljsko posest, Rusini pa tej želji kar najostreje nasprotujejo, češ Lvovsko vseučilišče je in ostane tako dolgo utrakvistično, dokler ne odpre nova rusinska univerza svojih dvor. Ostro protestirajo Rusini tudi proti nameravanemu slavlju 250letnice Lvovske univerze, katero je

ustanovil 1661. kralj Jan Kazimir. Rusini trdijo, da današnja univerza nikakor ni naslednica Kazimirjevega poljskega instituta, temveč utrakvistično od obeh cesarjev Jožefa II. in Franca I. ustanovljeno učilišče. Rusini odklanjajo tudi od Poljakov zahtevani junktim med ustanovitvijo ukrajinskega vseučilišča in izveditvi gališke deželne volilne reforme, katero so Rusini dosedaj z obstrukcijo onemogočali. — Med obema taborama pa so že pričela pogajanja in ker prevladuje na obeh straneh spravljivo razpoloženje, je upati, da bo zadeva rusinske univerze kmalu rešena v dvojstransko zadovoljnost; Rusinov, ki s ponosom privedejo svojemu narodu almo mater, in vlade, ki si pridobi njihovo prijateljstvo.

Rešitev rusinskega vseučiliškega vprašanja pa je tudi principijalno važnega in velikega pomena: vlada je priznala tudi upravičenost slovenske zahteve, priznala potrebo druge češke univerze.

Dejstvo, da je mogla vlada spraviti vseučiliško zadevo tako kratkim potom v odločilen študij, kaže tudi nam Slovincem in Čehom pravo pot.

Tertius non gaudet. Italijani se vsega tega ne morejo veseliti. Njihova fakulta je že paragrafirana in vendar neizvedljiva. Z jezo in zavistjo sledijo, kako ugodno in navidezno naglo se obeta izvesti rusinska zadeva. Ni čuda, da kažejo Italijani zopet obstrukcionistično razpoloženje, kateremu bi bili že danes radi dali izraza, da so dobili v proračunski debati govornika.

Poskusili pa so na koncu seje pri dejanskih popravkih in baš je pričel posl. Gentili govoriti italijansko.

Iz Stürgkhovega bolniškega kabinaeta prihajajo ugodna zdravniška pa slabša politična poročila. Neki ponedeljniki je izdal danes skrivnost, ki je bila le maloštevilnim parlamentarcem znana. Grof Stürgkh na enem očesu že dolga leta prav nič ne vidi in bolezen, ki se je lotila drugega je torej tem nevarnejša. V parlamentu se z vsjo resnostjo trdi, da na povrnitev grofa Stürgkha ni računati, tudi če si ministrski predsednik obolelo oko ohrani, se bo moral v bodoče varovati vsake obnove nevarne bolezni, kdor riskira, da izgubi edino oko, ta ceni luč oči nad ves svet ministr-

skega fraka. Sicer pa se zatrjuje, da faktična sprememba v vodstvu državne politike ne nastane sedaj temveč da je računati z daljšim provizorijem Heinold.

Jako resne vesti prihajajo z Ogrskega. Boj med Lukacem in Justhom je stopil v odločilen štadij. Grof Štefan Tisza, parlamentarni nasilnež budimpeštanskega državnega zbora, voditelj madžarske gentry, kolovodja vseh političnih reakcionarjev prevzame zbornično predsedništvo. Govori se, da hoče uvesti nekako parlamentarno izjemno stanje ter suspendirati poslovnik, na katerega se opira obstrukcija. Proti Justhu, poštenemu in neustrašenemu demokratu, divja pravcata časopisna gonja. V Budimpešti in na Dunaju ga slikajo kot polunorca, katerega treba za vsako ceno in z vsemi sredstvi uničiti. Razširjajo se vesti, da njegov klub razpada, da sam omahuje in istočasno se mu grozi z zaničevanjem in obsodbo naroda. Tako se pripravljajo tla za nasilni čin, ki ga Tisza in Lukacs po poročilih, ki so dospela zvečer v parlament, pripravljata: izsiliti s pomočjo vladne večine sprejete brambene predloge en bloc — ali pa razbiti parlament ter uvesti ex lex stanje, v katerem bi se tudi na Ogrskem izvršili nabori in sicer na podlagi zvišanega rekrutnega kontingenta.

Prihodnji teden pomenja za Ogrsko morda zgodovinsko dobo. Bližajo se politični viharji, katerih posledice bomo tudi v Avstriji občutili.

Italijansko - turška vojna.

Preokret?

Iz Petrograda poročajo, da smatra Rusija, da je prišel čas, da razjasni ona vprašanja, katerih rešitev je za Rusijo največjega pomena. Zlasti pride pri tem v poštev vprašanje rusko - perzijske meje in vprašanje Dardanel. Rusija si prizadeva, da ustvari tak položaj, da se mora sestati

evropski kongres.

ki naj se v prvi vrsti bavi z vprašanjem miru med Italijo in Turčijo, nakar bi prišla še druga vprašanja na razgovor. Ruska vlada je mnenja, da je prišel vsled italijanske akcije v Egejskem morju čas, da spravi v tek

tudi ona vprašanja, ki tangirajo pred vsem Rusijo, ter upa, da bo evropska konferenca odločila v prilog Rusiji.

Atentat na generala Ameglijia.

Neki častnik križarke »Re d'Italia«, ki je dospela v Palermo, potrjuje vesti o atentatu na generala Ameglijia. Častnik pripoveduje: Ko je general prišel v spremstvu svojega adjutanta in par vojakov skozi neko vas, sta bila oddana na njega iz neke ozke ulice dva strela. Na generalovo povelje so prišli nato vojaki dva prebivalca in ko je general videl, da ni sta vojaka, ju je dal kot rokovnjača takoj obesiti.

Bombardiranje Marmarasa.

Glede bombardiranja Marmarasa poročajo, da je bila tam do zadnjega časa, kakor navadno, majhna turška posadka, ki pa je bila v zadnjih dneh precej pomnožena. Turki so namreč nameravali prepeljati svoje vojaštvo na majhnih jadrenicah na otoke.

Italijanska vojna ladja »Regina Margherita« je bombardirala vojašnice v Marmarasi, da razdene zbirališče turških čet. Italijani ne nameravajo izkrcati vojaštva na azijski obali, hočejo pa prekiniti zvezo med otoki in maloazijsko obalo.

Izgnani Italijani.

Turška vlada je sklenila, izgnati vse Italijane, izvzemši železniške delavce, duhovnike in vdove. Med izgnanimi so tudi vicekonzul Lori, podesta dr. Manara, inženir Denari in brata Castelli, trgovca v Nogari. Izgnanci so dobili 14 dni časa, da se izselijo.

Štajersko.

Iz Celja. (Shod nemški obrtnikov.) Nemški listi priznavajo popolnoma odkritosrčno, da je shod nemških obrtnikov, katerega so celjski Nemci sklicali šele pred tednom, ko so slišali o slovenskem obrtniškem shodu v Celju, prireditel, ki je naravnost naperjena proti »slovenskemu navalu na Spodnjo Štajersko!« Ako bi ne vedeli, da pri namestnji in drugih oblastvih take oslarije verujejo in delajo težave pri ustanovitvi zveze južnoštajerskih kolektivnih in obrtnih združenj, bi se šovinistični pisarji nemških listov le

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Župančič.

Prvi del.

(Dalje.)

»Prav zares. Častna beseda. To je najin dom, prav čisto samo najin.«

V prekipajoči ljubezni ga je tesno objela:

»Torej pa naj bo, srček moj. Ampak veš, če bi me kdaj prevaril, samo enkrat, potem je med nama konec, za vedno konec.«

Ugovarjal je in ji še enkrat prisegel, in sklenila sta, da se še tisti dan preseli, zato, da ga bo lahko videla, kadar pojde mimo hiše.

Potem mu je rekla:

»Na vsak način pridí v nedeljo k nam na diné. Moj mož pravi, da si krasen človek.«

To mu je godilo:

»Res?«

»Res, prikupil si se mu. In potem, slišiš, ali mi nisi rekel, da si bil vzgojen na nekem gradu na kmetih, kaj ne da?«

»Tako je, pa zakaj?«

»Torej razumeš malo gospodarstva?«

»Da!«

»No vidiš, govori z njim o vrtarstvu in o letini, to ima tako rad.«

»Prav, ne pozabim.«

Poslovala se je z neskončnimi objemi in poljubi, zakaj njegov dvo-

boj je njeno ljubezen silno razpalil. In Duroy je v uredništvu gledel premišljeval: »Kakšna čudna živalca je to! Svoja glavica! Kdo ve, kaj hoče in kaj ljubi? In kak čuden parček to! Kak hudomušen burkeš si je izmislil zvezati tega starca s to vrtovarko? Kako se je odločil ta nadzornik, da je vzel to študentko za ženo? Čudo prečudno! A kdo ve? Ljubezen, navsezadnje!«

Naposled je prišel do zaključka: »Sploh je pa kaj čedno dekle. Strahovito bi bil zabit, ko bi jo izpustil iz rok!«

VIII.

Dvoboj je pomaknil Duroya v vrsto glavnih listkarjev »Vie française«: a ker je bil za ideje v hudih škripcih, si je izvolil za svojo specialiteto deklamacije o razsulu npravenosti, o propadanju značajev, o mlačnosti rodoljubja, in o plehkosti čustva za čast pri Francozih. (Našel je neke besedo »plehkost«, na katero je bil kaj ponosen.)

Gospa de Marelle, ženska tistega pikrega, skeptičnega in gibčnega duha, ki mu pravimo pariški dovtip, se je rogala njegovim tiradom, ki mu

jih je porušila z eno samo zabavljico; on pa ji je o takih prilikah nasmehoma odgovarjal: »A kaj, s tem si pridobivam dober glas za pozneje.«

Sedaj je stanoval na rue de Constantinople, kamor je bil dal prenesti svoj kovčeg, svojo ščetko, britev in svoje milo, zakaj to je bila vsa njegova selitev. Po dvakrat, trikrat na teden je prihajala mlada žena, predno je vstal; v eni minuti se je slekla in smuknila v posteljo, vsa drhteča od mraza na ulici.

Duroy pa je dimiral vsak petek pri zakonski dvojici ter je dvoril so-progu, razgovarjajoč se z njim o poljedelstvu; in ker se je tudi sam goreče zanimal za kmetijstvo, sta se včasih tako zatopila v svoje pomenke, da sta popolnoma pozabila na svojo ženo, ki je dremala na kanapeju.

Tudi Laurina je po navadi zaspala, včasih svojemu očetu, včasih lepemu stričku na kolenih.

In kadar se je bil žurnalist poslovil, ni gospod de Marelle nikoli pozabil pripomniti v tistem doktrinarnem tonu, v katerem je govoril najneznatnejše reči: »Ta dečko je res zelo prijeten; zelo izobražen je.«

Februar se je bližal koncu. Na cesti je že dišalo po vijolicah, kadar si srečal jutraj vozičke, ki so jih vlekli cvetličarke.

Duroy je živel kakor na rožicah poslan.

Neke noči, ko je prišel domov, je našel pismo, ki je bilo pod vrati v

sobo potaknjeno. Pogledal je pečat: »Cannes«. Odprl je zavitek in je čital:

»Cannes, vila Jolie.«

»Dragi gospod in prijatelj moj! Reklí ste mi, kajne, da se v vsem lahko na vas zanesem. In sedaj bi vas prosila za težko uslugo, da bi prišli semkaj in me ne pustili zadnje trenutke same pri Charlesu, ki že pojema. Morda ne poživí niti teden dni, čeprav še vstaja, zdravnik me je že opozoril.

Niti moči niti poguma nimam več, da bi gledala noč in dan to umiranje. In strahoma mislim na zadnje trenutke, ki se bližajo. Na nikogar drugega se ne morem obrniti, nego na vas, zakaj moj mož nima več sorodnikov. Vi ste mu bili tovariš, on vam je odprl vrata v list. Pridite, lepo vas prosim. Žive duše nimam, da bi jo poklicala.

Vaša udana Vam prijateljica

Madeléna Forestier.«

Čudno čustvo je kakor dih veta zavelo Duroyu v srce, čustvo oproščanja, kakor da se odpira prostor pred njim, in zamrmral je: »Seveda pojdem. Ubogi Charles! Kaj smo ljudje, navsezadnje!«

Sej, kateremu je pokazal pismo mlade žene, mu je godrnjaje dovolil. A zabíčil mu je:

»Toda vrnite se čim preje, nikakor vas ne moremo pogrešati.«

Georges Duroy se je odpejal drugi dan ob sedmih z brzovlakom

v Cannes, še prej pa je obvestil z brzovlakom obitelji de Marelle.

Dospel je naslednji dan okoli štirih popoldne.

Postrežček mu je pokazal pot do vile Jolie, ki je stala sredi brega, v onem jalviku, polnem belih hiš, ki se vleče od Cannesa do Juanskega zaliva.

Hiša je bila majhna in nizka, v italijanskem slogu, ob sami cesti, ki se vije med drevjem in kaže na vsakem ovinku čudovit razgled.

Sluga mu je odprl vrata in je vzkliknil:

»O, gospod, gospa vas zelo nestrno pričakuje.«

Duroy je prašal: »Kako je gospodu?«

»O, nič dobro, gospod. Ne bo nikoli več dolgo.«

Salon, kamor je vstopil mladi mož, je bil oprežen z rožnobarvnim katonom s sinjimi risbami. Okno, široko in visoko, je gledalo na mesto in na morje.

Duroy je zamrmral: »Presneto čedno za hišo na kmetih. Odkod, vraga, jemljo toliko denarja?«

Ženska obleka je zašumela, in okrel se je.

Gospa Forestier mu je prožila obe roki: »Kako ste ljubezni, kako ljubezni, da ste prišli!« — In nadomda ga je objela. Potem sta se gledala.

(Dalje prihodnjik.)

smejali. Kakor je videti, hočejo Nemci napeti vse sile, da nameravajo strokovno združitev spodnještajerskih slovenskih obrtnikov preprečiti. Ljudje očividno ne premišlijo, da je na stotine in tisoče nemških obrtnikov oksistenc na Spodnjem Štajerskem docela odvisnih od Slovencev. Četudi smo došli pri naši politični razdrapanosti že tako daleč, da pristajajo klerikalne stranke ovajajo Nemcem in sodnjani tiste, ki v kritičnih trenutkih energično branijo tisto, kar je našega, bi se pa dalo že vendar doseči toliko, da bi nemškutarja podučili o koristi demonstracij proti slovenskim odjemalcem. Pribijemo, da govori na nedeljskem demonstrativnem shodu nemškutarskega obrtništva v Celju tajnik graške trgovsko-obrtniške zbornice dr. Kamenitzky! Tajnik zbornice, ki je namenjena Slovincem prav tako kakor Nemcem, bo na navadnem političnem shodu, kakor je ta binkoštni obrtniški shod v »Nemškem domu« celjskem, hujškal in vpil s kakimi Ambroziči, Linharti in drugimi enakimi eksistenca-mi proti — slovenskim obrtnikom! Ako nastopa graška trgovsko - obrtniška zbornica na tak način proti tretjini svojih članov — Slovencev, kako si potem ti ne bi želeli in ne bi zahtevali trgovsko - obrtniške zbornice za Spodnjo Štajersko? Gospodje Nemci, le hujšajte in izživajte: to bo koristilo le nam. Boljše odkrito sovravstvo, kot tih zasledovanje in zametanje Slovencev pod raznimi »strokovnimi« pretvezami!

Iz Celja. (Dobne novice.) V celjski farni cerkvi je ukradel nekdo posestniki Mariji Mirnik iz žepa denarnico s 114 K. — Hudo sta se stela rudarja Lemež in Ratoj blizu neke gostilne v Kasazah. Ratoj je Lemeža nekaj dražil in mu med drugim zbil klobuk z glave. Lemež se je spočetka samo kregal, kasneje je pa segel po nož in ranil Ratoja na roki. Ratoj je zdvil, vzel Lemeža nož in mu ga je večkrat zasadel v leva pleča ter mu ranil tudi pljuča. Smrtno nevarno ranjenega Lemeža so spravili v celjsko bolnišnico. — Letoviščarji bodo pričeli odšel prihajati v Celje, nekateri na daljšo dobo. Mnogo pride sem tudi Hrvatov, ki pa ostajajo pri nemških rodbinah in gostilnah — mnogokrat vsled tega, ker za slovenske ne vedo. Govorilo se je že enkrat o tem, da bi se po hrvaških zagrebških listih informiralo Hrvate o celjskih razmerah in jih napotilo, da bi kot letoviščarji ostajali pri Slovincih, ki jih postrežejo prav tako dobro, če ne bolje kot Nemci. Naj bi se enkrat tudi nekaj tozadevno storilo! Zakaj bi se pa redilo s slovenskim denarjem celjske prusake!

V Obrežu pri Središču se je vršil v nedeljo, dne 19. maja pri gostilničarju R. Rakuši zelo dobro obiskan shod »Narodne stranke«. Predsedoval ji domači župan Ivan Raušl. Po kratkih uvodnih besedah središkega župana gosp. J. Sinka, je govoril g. urednik V. Spindler obširno in temeljito o vzrokih, poteku in posledicah slovensko - klerikalne obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. — Omenil je, da so slovensko - klerikalni poslanci s svojo nesmoteno in edinole strankarsko politično obstrukcijo, osobito težko oškodovali ormoški okraj: regulacija Drave se je ustavila in s tem odpade na stotisoče kron zaslužka za revne ljudi v spodnjem okraju; železnica Ljutomer - Ormož se ne more graditi, tudi ne že zdavnaj zmerjena in od deželnega odbora že v deželni cestni program sprejeta cesta Obrež - Ljutomer. (Neki navzoči klerikalec, tesarski mojster Črček je zaklical: »Ne ra-

bimo je!») Nato je Spindler govoril o brambnih in davčnih predlogih v državnem zboru in končno o domačih političnih razmerah. Pri tem je ob splošnem in hrupnem pritrenjenju obsojal denuncijantstvo klerikalnih deželnih odborov in Ribnikarjev. V slučaju in divjo gonjo duhovništva proti vsemu, kar ne prisega na politiko političnega žida dr. Koroška. Urednik Lesničar je nato govoril o potrebi čitanja časopisov, dalje o nekaterih domačih gospodarskih vprašanjih in o škodah, ki nastajajo za naš narod in kmečko ljudstvo vsled duhovniške hujškarije med mladino. Prej omenjenega klerikalca Črčka so reditelji zaradi neprestanega, neumnega zabavljanja ta čas postavili na cesto. Veleposestnik Jakob Zdravc je omenil, kako nedosledni so klerikalci: na današnjem shodu vpijejo, da ne rabijo ceste Obrež - Šalovci, pred kratkim pa je posredoval obdolsanstvo klerikalnih Šalovčanov pri ormoškem okrajnem zastopu za to cesto. Naprosili so tudi Šalovčani državnega poslanca Brenčiča, da je pisal ormoškemu okrajnemu zastopu oblastno pismo, v katerem zahteva gradnjo omenjene ceste. Pismo je seve šlo v koš. Če hoče Brenčič za gradnjo te, že zdavnaj projektirane ceste kaj storiti, naj raje izposluje pri svojih tovariših, da ustavi obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru in omogočijo izplačilo že zdavnaj zapadlih deželnih podpor za okrajne ceste. — Okraj sam ne more ceste graditi, ker je finančno mnogo preslab. V sprejeti resoluciji se zahteva od slovenskih deželnih poslancev, da čim prej omogočijo nujno potrebno delavnost štajerskega deželnega zbora. Naj bi si vzeli k srcu ta enoglasno sprejeti sklep zlasti obreški rojak, deželni poslanec Ozmeč!

Še sodnijska imenovanja na Štajerskem. Imenovan je za namestnika državnega pravdnika konjiški okrajni sodnik dr. Juri vitez pl. Račič za Celje. — Prestavljeni so sodniki: dr. B. Mathiaschitsch iz Slov. Bistrice v Maribor; Herman Deu iz Konjic v Kočevje; dr. Karel Kur-nig od Sv. Lenarta v Slov. goricah v Konjice za sodnika pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je imenovan Jože Toplak.

Šoštanj. 100 kron za šoštanjskega »Sokola« je daroval gosp. Rudolf Kokalj, veleposestnik v Kranju, in postal s tem ustanovnik tega društva. Narodnemu dobrotniku najiskrenejša zahvala z željo, da bi našla ta velikodušnost kmalu več posnemovalcev. Na zdar!

Odbor spodnještajerskega čebelarstva je imel skupno z razstavljalnim odborom 12. t. m. v celjskem Narodnem domu svojo sejo. Sklenilo se je, da društvo priredi o priliki svoje desetletnje čebelarstvo razstavo in sicer od 15. septembra do 19. septembra v neposredni bližini celjskega mesta. Vse podrobnosti naznanile se bodo potom časopisja in oklicev, a odbor vabi in poziva že sedaj vse čebelarje širom naše domovine, da se začno pripravljati za razstavo takoj, ker le pri obilnem številu razstavljenecv bode mogoče pokazati tudi širši javnosti sadove našega desetletnega truda ter lep napredek čebelarstva med Slovenci na Sp. Štajerskem. Soglasno se tudi sklene, izreči g. državne-mu in dež. poslancu dr. Benkoviču najtoplejše zahvalo za njegov trud, katerega je imel pri izposlovanju denarne podpore na merodajnih mestih na Dunaju.

Mariborska C. M. podružnica je prispevala preteklega meseca glav-

nemu vodstvu: narodni davek (nabr. g. Rosina) 20 K; nabiralniki v Nar. domu 16 K, v Medenovi gostilni 6 kron in oni gospice Vertnikove 3 K, skupaj 45 K. — **Ženska podružnica** 200 K kot prebitek pri Ipavčevi slavnosti dne 5. t. m. — Za »Slov. Šolo« v Mariboru darovala gospa prof. Majcnova 2 K kot cvetlični dar.

V Gradcu je umrl v nedeljo veleposestnik Rudolf vitez Mayr p. l. Melnhof. Bil je od leta 1903 član štajerskega deželnega zbora. Izvoljen je bil obkraj v skupini velepos-estva.

Koroško.

Nadomestne občinske volitve v Celovcu se vrše za tretji razred dne 3. junija, za drugi razred dne 5. junija in za prvi razred dne 7. junija.

Požar v Beljaku. Včeraj je izbruhnil ogenj v kozolcu pivovarne Linder v St. Rupertu. Ogenj se je silno hitro razširil in uničil tudi poleg kozolca ležeče posestvo, v katerem je bila tudi gostilna. Pogorelo je vse poljsko orodje, pridelki in 80 prašičev. Škoda je zelo velika in le deloma krita z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, še ni znano, gotovo pa je, da je ogenj povzročila ne previdnost, ali pa je bil zlobno podtaknjen.

Smrt na železniškem tiru. Železniški čuvaj med Mlinim in Sv. Magdaleno je našel na železniškem tiru grozno razmesarjeno truplo vpokoje-nega uradnika Južne železnice M. Filaferja. Povožil ga je jutranji vlak. Če je Filafer izvršil samomor, ali če je po nesreči prišel pod vlak, še ni dognano.

Ponarejene krone. V Celovcu so zaplenili več ponarejenih kron. — Krone, ki so na videz dobro ponarejene, imajo letnice 1901 in 1905. Vendar pa se ponarejene krone prav lahko spoznajo, ker so brez obrobne napisa in so veliko lažje kot navadne krone.

Pomiloščen morilec. Hlapec Ivan Schuster, ki je bil pred celovskim porotnim sodiščem obsojen na smrt na vislicah, ker je umoril 30letno Marijo Piček, je pomiloščen in se je izpremenila smrtna kazen v 15letno težko ječo.

Primorsko.

Iz sodne službe. Okrajni sodnik dr. Kovačič v Gorici je dobil povodom svojega vpokojenja naslov deželnozborniške svetnika.

Iz zdravniške službe. Višji okrajni zdravnik dr. Anton vitez pl. Stermič je imenovan za profesorja na šoli za babcice v Zadru.

Iz mornarske službe. Vodja pristaniškega kapitanata v Trstu, pristaniški in pomorsko - zdravniški kapitan Markus Nisetev, je imenovan za pomorskega višjega inšpektorja.

Iz Trsta. K slavnosti razvrtja zastave šentjakobse Čitalnice so se do sedaj prijavila sledeča bratska društva: 1. pevsko društvo »Trst«, korporativno; 2. mandolinistična skupina »Viktor Parma«, korporativno; 3. pevsko društvo »Ladija« iz Devina z zastavo; 4. »Delavsko podporno društvo« z zastavo; 5. kolesarsko društvo »Balkan«, korporativno; 6. pevsko društvo »Velesila«, Skedenj, korporativno z zastavo; 7. pevsko društvo »Zvon« iz Opčin, korporativno z zastavo; 9. »Narodna delavska organizacija«, korporativno z zastavo; 10. pevsko društvo »Ilirija«, Trst-Sv. Jakob, korporativno z zastavo; 11. pevsko društvo »Adrija« iz Barkovelj, korporativno z zasta-

vo; 13. pevsko društvo »Samo« iz Brtkov, korporativno; 14. pevsko društvo »Slava«, Sv. Marija Magdalena sp., korporativno z zastavo.

Porotno zasedanje v Trstu. Včeraj se je vršila v Trstu vendar postot discriminam rerum prva porotna obravnava, in sicer je bila na vrsti kot prva obravnava proti Alojziju Regaliju in Eliji Bertoliju zaradi hudodelstva ropa. Obravnava je trajala do pol 3. popoldne. Oba obtoženca sta bila obsojena zaradi prestopka tatvine, in sicer Regali na 1 teden in Bertoli na 14 dni navadnega zapora. — Danes se vrši obravnava proti Justu Parovelu tudi zaradi hudodelstva ropa.

Tržaški roparji. Kakor smo že opetovano poročali, so trije neznani vlomilci napadli trg. Levija v njegovem skladišču v Trstu in ga težko ranili. Dolgo so že iskali krivce, nebroj sumljivih oseb so že zaprli, a do danes se tržaški policiji še ni posrečilo, dobiti vse krivce. Levi je bil smrtno nevarno ranjen in malo so imeli zdravniški upanja, da okreva. Vendar je okreval, in se je vrnil včeraj iz bolnišnice domov. Preiskave se še vedno nadaljujejo. O tozadevni obravnavi bomo svoječasno poročali.

Predrzen vlom. Predsnočnim so vlomili neznani vlomilci v manufakturno trgovino Ohler & Komp. na Borznem trgu v Trstu. Odprli so glavna vrata s ponarejenim ključem. V trgovini so odtrgali vzdano malo blagajno, v kateri je bilo okroglo 3000 K in jo zavili v debel ovov iz razne dragocene svile. Toda tega ovoja z blagajno niso upali odnesti skozi glavna vrata na Borznem trgu, marveč so poskušali odpreti in uiti skozi dvorišna vrata, kar pa se jim ni posrečilo. Pustili so torej ta ovov v prodajalni, odnesli pa so okoli 600 kron denarja, katerega so nabrali v raznih predalih. O vlomilcih še nimajo nobenega sledu.

Prepovedana laška slavnost. Okrajno glavarstvo v Poreču je prepovedalo laškemu telovadnemu društvu »Förza e valore« prireditve javne telovadbe, češ, da vse take prireditve laških društev povzročajo nacionalno - politične in protidržavne demonstracije.

Nadomestne volitve za tretji deželnozborniški okraj v Pulju. Iz Pazin poročajo, da je politično društvo istrskih Hrvatov in Slovencev v Pazinu predlagalo za kandidata za tretji deželnozborniški okraj v Pulju dr. Matijo Laginja. Dr. Laginja je kandidaturo sprejel, Josip Stinovič, prvotni kandidat, pa je v prilog dr. Laginje od kandidature odstopil.

Reka. Začetkom meseca junija bo na Sušaku poleg Reke čebelarški kongres, s katerim bo združen izlet v Benetke in v hrvaško Primorje, v Opatijo, Bakar, Lovran in Cirkvenico. Udeležniki kongresa bodo dobili na Sušaku stanovanje za 2 K, obed za 2 K 40 v, večerjo za 1 krono 30 v. Za izlete je določena znatna nižana cena. Kdor se želi udeležiti kongresa in izletov, se naj oglasi takoj in sicer je pisati na kr. gimnazijskega profesorja Evgena Kamenarja na Sušaku.

Dnevne vesti.

Slovenski socijalni demokratje proti češkim. Mnogo let je imela avstrijska socijalna demokracija pretežno nemški značaj. Med Slovani je imela jako malo pristavev, ki so veljali le za neke »Mitlauferje« in niso imeli na stranko nič vpliva. V tistih časih so v stranki ume-

vali načelo internacionalizma glede narodnostnega vprašanja v tem smislu, da so v teoriji zaničevali vsako nacionalno gibanje, v praksi pa skrbeli, da je bila socijalna demokracija nemška. To se seveda ni dalo trajno vzdržati. Čim več terena je socijalna demokracija pridobila med Slovani, čim več slovenskih delavcev se je pridružilo socijalno demokratični stranki, toliko aktualnejši je postal za to stranko narodnostni problem. Nemci so si najprej poskušili ohraniti nadvlado v stranki z malenkostnimi koncesijami, ki pa niso nič zalegle, ter so naposled vstvarili novo organizacijo, postavljeno na podlago nacionalne avtonomije. Ohranili pa so centralistično strokovno organizacijo, ki daje največjo moč zopet Nemcem. Češki socijalni demokratje se niso mogli s tem zadovoljiti. Že tako imajo jako težko stališče, kajti češko delavstvo je strogo narodnega mišljenja in ne prenaša gospodarstva nemškega vodstva in neče biti v strokovni organizaciji pod nemško komando. Češki socijalni demokratje, katerim narodni socijalci itak tla podkopavajo, so morali zahtevati neodvisnost od nemškega vodstva tudi v strokovni organizaciji in ker Nemci v to niso privolili, je prišlo do razdora. Nasprotje se je še poostrišlo, ker nemški socijalni demokratje na Dunaju nečejo mnogoštevilnim češkim socijalnim demokratom nobene pravice priznati in jim nečejo dati nobenega mandata, dasi bi jim po njih številu gotovo šlo več mandatorov. Toda nemški socijalni demokratje se postavljajo na stališče, da so vsi dunajski volilni okraji nemški in da torej čehi nimajo pravice do nobenega mandata, nego samo dolžnost, glasovati za nemške socijalne demokratične kandidate. Tako je narodnostni problem povzročil razpor med socijalnimi demokrati. V ta razpor namerava poseči tudi jugoslovanska socijalna demokracija. Predlagano je, naj jugoslovanska socijalna demokracija na zboru svoje stranke obsodi češke socijalne demokratje. Nismo poklicani, se vtiikati v notranje stvari socijalno demokratične stranke, pač pa lahko konstatiramo, kak pomen bi imel tak sklep. Z njim bi jugoslovanska socijalna demokracija storila ne le drugi slovenski socijalnodemokratični stranki veliko krivico, nego bi ž njim obsodilo prizadevanje po popolni narodni ravnopravnosti v okviru socijalnodemokratične stranke, obsodilo načelo, katero sicer tako rada, naglašajo in demonstrirajo za gospodstvo Nemcev v socijalno demokratični stranki. To bi bil pa tudi edini efekt takega sklepa, kajti da bi se češki socijalni demokratje le količkaj zmehčili za sklep jugoslovanskih socijalnih demokratov, na to pač nihče resno ne misli. Jugoslovanska socijalna demokracija bi s takim sklepom le posvedočila, da je v popolni odvisnosti od nemškega vodstva in da ne zasluži imena jugoslovanska socijalna demokracija. Najmanj, kar bi morali storiti jugoslovanski socijalni demokratje, da bi ostali nevtralni in to še najbolj v lastnem interesu. Kajti če obsodijo svoje češke tovariše, ki nimajo drugega greha na sebi, kakor da hočejo biti neodvisni od nemškega vodstva in da zahtevajo zase popolno ravnopravnost, obsodijo s tem sami sebe.

Kako temeljito poznajo klerikalci Masaryka dokazuje že dejstvo, da ne znajo pisati niti njegovega imena. Včerajšnji »Slovenec«, govoreč v članku »Katoliška stvar v zbornici« o Masarykovih interpelacijah, piše dosledno Masaryk, dasi ves svet pozna samo Masaryka. In ti ljudje zbrani okrog »Slovenca«, ki niti ne vedo, kako se Masaryk piše, imajo smelost, da pišejo o velikem češkem učenjaku tako-le: »Masaryk ima nekaj zaslug (kako milostljivo!) za pozitivno znanost, a globok mislec ni nikoli bil in ni. To je precej malenkosten duh, ki morda to ali ono stvar razume, a se do res plemenitega svetovnega naziranja ne more povzpeti.« — Ali ste slišali? Tako govori katoliški kreten o svetovno znanem učenjaku, dasi je več kakor gotovo, da nima niti pojma o njegovih znanstvenih delih, če niti ne ve, kako se piše.

Kregarjeva afera. Kakor čujemo, ne vedo v Celju prav ničesar, da bi bil Kregar vložil predlog za preložitve porotne obravnave. Ker pa vemo, da je dr. Šusteršičeva pisarna izdelala tak predlog, smo radovedni, ali se je Kregar premislil predlagati preložitve razprave, ali pa je svojo preložitveno prošnjo predložil kakšni nekompetentni oblasti. Klerikalci so itak mnenja, da zanje zakoni ne obstojajo, zato ni izključeno, da bi Kregar ne poslal svojega predloga naravnost ministrstvu. Če mu je ministrstvo preje že šlo tako na roke in če je akt preje že pol leta počival v ministrski mizi, zakaj bi sedaj ne dala doseči potom istega ministrstva tudi preložitve obravnave?! No, prepričani smo, da dela to pot Kregar račun brez krč-

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Sedmi del.

(Dalje.)

Kardinal je molčal in se ni ganil. Čez njegovo rumeno lice je švignila rdečica in njegove tanke ustnice so zdrčtele. Potem se je kratko, a trpko nasmehnil in s tresočim se glasom strašno rekel:

»Dobro, gospa! Giles Albornož je bil torej igrača v rokah plebejskega demagoga iz Rima in lestev za njegovo povišanje. Igrali ste se torej z menoj in me zlorabljali za svoje namene. Kardinal in knez iz kraljevske krvi je bil predmet komedije. Vas, gospa in vašega moža se lahko dolži neutesne častihlepnosti...«

»Stojte, gospod,« je zaklicala Nina nedosežno dostojanstveno. »Če ste užaljeni, kriva sem samo in edino jaz. Rienzi še vedel ni, da sem v Avignonu, dokler nisem z njim govorila.«

»Pri najinem zadnjem pogovoru, gospa — dobro bo, da se ga spomnite — sva, kakor se mi zdi, molče sklenila neki dogovor. Jaz sem svojo obljubo izpolnil — zdaj zahtevam, da jo izpolnite vi. Poslušajte! Svoji pra-

vici se jaz ne odpovem. Tako kakor to rokavico, trgam lahko tudi pergament, ki imenuje vašega moža za rimskega senatorja. Ječa ni smrt, a vrata te ječe se lahko drugič odpro!

»Gospod — gospod,« je vsa bolna strahu zaklicala Nina. »Ne storite svojemu plemenitemu značaju, svojemu slavnostnemu imenu, svojemu svetemu stanu, svoji viteški krvi take sramote. Vi ste iz najplemenitejše španske rodovine; vas ne omdružujejo nizkotnosti, umazanosti in ostudnosti malih tiranov naše nesrečne dežele. Vi niste kak Visconti ali kak Castracani — vi svojih lavorik ne morete ponečediti z maščevanjem nad žensko.«

Najkrat se je Nina vrgla pred kardinalom na kolena.

»Slušajte! Moški varajo ženske iz umazanih nagibov, a njim se odpuša — in odpušča jim to celo njihove žrtve. Če sem vas varala s tem, da sem vam vzbudila krivično upanje — kaj je moje opravičenje? Šlo se je za svobodo mojega moža — za rešitev moje domovine. Moški razumejo malokdaj tako slabosti kakor plemenitosti nas žensk. Polno imamo človeških slabosti do moških, a tisoč kreposti za tistega, ki ga ljubimo. Iz te ljubezni edino izvirajo naša plemenita dejanja. Za junaka, ki ga obožuje, premore ženska golobja nežnočutnost in mu zna biti vdana,

kakor svetnica; za njega osvoboje-nje iz nesreče pa postane zvita kakor kača in pogumna kakor lev. To je vzrok, da sem, ko je bil Rienzi v ječi, se silo držala na smeh, samo da bi njegovi prijatelji ne obupali nad njegovo usodo; to je bil vzrok, da sem bežala skozi gozde, kjer divjajo razbojniki, le da sem opazovala zvezde nad njegovo ječo, to me je vodilo na hrupne veselice papeškega dvora, to me je napotilo, da sem poiskala osvoboditelja med najplemenitejšimi velikaši, to je jetnika rešilo in to gospod kardinal —

Nina je vstala in je prekrizala roke na prsih.

»To, gospod kardinal mi bo dalo pogum, če že zahteva vaš jeza žrtve, da bom, ne da bi zavdihnili in ne da bi bila onečaščena — umrla.«

Albornož je stal kakor da je na tla priraščen. Ginjenost mu je stresala srce. Gledal je Nino, kakor so vojaši starodavnih časov gledali navduševljene prorokinje. Gledal ji je v oči, kakor da bi bil začaran. Poskusil je izpregovoriti, a ni mu bilo mogoče.

Gospod, je nadaljevala Nina, »moje besede niso bile prazne. Če se hočeš maščevati — ti je lahko, saj imaš moč. Pahnij Rienzi v ječo, izroči ga nemilosti in maščevan boš — toda ne na njem. V vsakem italijanskem srcu se mu porodi druga Nina. Jaz edina sem kriva in jaz hočem biti

marja. Obravnava se bo pričela v četrtek, ker jo je iz čisto tehničnih vzrokov enostavno ne mogoče preložiti. Kregar bi imel dva zagovornika dr. Pegana in dr. Zanggerja. Da je dr. Zangger protestant, to njega vernega in prepričanega katolika čisto nič ne moti, samo da mu pomaga iz tinte. Dr. Zangger bi naj bil nekaka vaba za nemške porotnike. Kregar je bil v torek 14. t. m. v Celju in je imel tamkaj dolgotrajno konferenco z dr. Zanggerjem in raznimi klerikalnimi veljaki. Iv. Eržena bo zagovarjal dr. Kukovec iz Celja. Prvotno mu je bil določen za ex - offio zagovornika dr. Jos. Vrečko, pri katerem je bil dr. Pegan deset let steno-graf in pozneje koncipient.

Krvavo klobaso je danes »Zarja« servirala cenjenim sodrugom. Povod ji je dal sklep občinskega sveta, s katerim je bil odklonjen Kristanov predlog, naj občina vpliva pri oddaji zgradbe velikih mestnih kanalov na delavske plače. »Zarja« meče zaradi odklonitve tega predloga prave bombe. Kdor pa stvar trezno premisli, bo priznal brez zadržka, da občinski svet sploh ni mogel drugače postopati in da ima ta Kristanov predlog kakor krvava klobasa današnje »Zarje« samo agitatoričen namen, da je oboje le sredstvo za agitacijo in hujškanje med delavci. Občina ne more pri najboljši volji nič vplivati na podjetnika glede mezd, če neče sama plačati difference. Podjetniki bodo podali svoje ponudbe in občina bo delo oddala tistemu, kdor bo delo najceneje izvršil in podal vse garancije za dobro izvršitev stavbe. Če bi občina podjetniku predpisala, kake mezde mora delavcem plačati in kaj mora zanjje vse storiti, bo seveda podjetnik rekel: z največjim veseljem storim vse kar hočete, samo stroške mi povrnite. Tako je in tako bo ostalo, dokler ne bodo potom postavje ustvarjene drugačne razmere. »Zarja« se sklicuje na pruskega ministra, ki je naročil, da dobe državna tiskarska dela le firme, ki se drže tiskarskega tarifa. Naj socialni demokratje dosežejo za stavbinske obrti tarife, kakršni obstoje za tiskarje, pa se bodo tudi občine — in ljubljanska ne bo zadnja — ravnale po izgledu pruskega ministra. Za stavbinske obrti pa ni v Avstriji nobenega tarifa, kakor ga tudi na Nemškem ni — zato imajo podjetniki proste roke in jim občina ne more prav nič predpisovati, če neče sama plačati dotičnih stroškov in zato je vse kar piše »Zarja« samo larifari in agitacijsko hujškanje, pa čisto nič drugega.

Klerikalci v Beli Krajini. Jarac in Dermastije, zavedajoč se, da se jima majó tla pod nogami, se pridno potepata po Beli Krajini in skušata s prirejanjem shodov ljudi privezati nase. Toda Belokranjci se od Jarca in Dermastije ne dajo voditi za nos, za to ne trpe, da bi jim javno prodajala svojo modrost. Morata se potikati po župniščih, kjer jih edino še trpe. Tu večeta otrobe maloštevilnim klerikalnim backom. En bene imata pri tem, da lahko govorčita, karkoli hočeta, in pripovedujeta največje neumnosti, ker ni napredne kontrole, povrh pa se dasta še od župnika prav dobro nahraniti. In to je še največ vredno na vsi stvari, ker je pijaca in jed brezplačna seveda. Sta pač praktika, ta častivredna Di-oskura Jarac in Dermastije, kakor jih imenuje belokranjsko ljudstvo.

Klerikalni mladeniški tabor je bil lansko leto napovedan v Ljubljani. Župniki in kaplani so že gulili ljudstvo za potne stroške v Ljubljani, a v zadnjem momentu je bil tabor odpovedan. Zaradi kolere, so rekli, v resnici pa so bili za to merodajni čisto drugi vzroki. Pripravljalni odbor pa je prispevke, za katere so duhovniki odrli ljudstvo, lepo pridržal, češ ta tabor se bo vršil prihodnje leto in plačani prispevki veljajo tudi za ta tabor. Toda tega tabora tudi letos ne bo, ker se je — radi evharističnega kongresa na Dunaju seveda — moral odgoditi do svetega Nikolaja. In tako bodo od ljudstva v dobri veri vplačani zneski za vožnjo in prehrano v Ljubljani neopaženo izginiti v nenasitno farško bisago. Pa naj še kdo reče, da niso klerikalci mojstri v odiranju ubogega našega ljudstva.

Klerikalna požrtvovalnost. Klerikalci so se zdaj naenkrat začeli hvaliti s svojo — požrtvovalnostjo. Prav resno, ne morda, da bi se norca delali sami iz sebe, se hvalijo, da silno veliko žrtvujejo za klerikalne društvene dome in odre. Res, društvenih domov je mnogo nastalo, a če stvar malo bližje in natančneje pogledamo, spoznamo hitro, da uga-njajo klerikalci tudi z društvenimi domi prav umazano spekulacijo. Navadno se godi z društvenimi domi tako-le: Duhovnik sproži idejo in začne med ljudmi zbirati denar — natančnih računov se seveda nihče ne upa zahtevati. Kadar se potem »gaspudu« zazdi, pa poskrbi stavišče in začne zidati društveni dom. Najraje imajo gospodje, da se posta-

vi društveni dom na cerkvenem svetu. Ljudje potem govore: poglejte, kako so gaspudje dobri, zastoj so dali svet. Na to se ve nihče ne misli, da je z ljudskim denarjem na cerkvenem svetu zidani dom, last cerkve ne tistih, ki so dali denar. Če pa se stavišče z ljudskim denarjem kupi, pa da župnik društveni dom na cerkev prepisati. Ali ni to res prav umazana spekulacija? Klerikalci zidajo društvene dome in zbirajo zanje med ljudstvom denar, da pomnože tako cerkveno premoženje in to umazano koristolovstvo imenujejo potem požrtvovalnost!

Deželni odbor in živinozdravniki. Kranjska podružnica društva avstrijskih živinozdravnikov nas prosi, da objavimo sledeče pojasnilo: »Slovenec« je pretekli teden priobčil pod zaglavjem »Iz živinozdravnikiških krogov« vest, v kateri se trdi, da so živinozdravniki, ki so bili v zadnjem času nastavljeni, podpisali od deželnega odbora zahtevani re-verz, potem, ko se je živinozdravniška organizacija prepričala, da je »pouk o higijeni in o prvi pomoči, zlasti porodništvu pri živini, živino-rejemcem potreben itd.« Dalje, da je bilo konflikta med živinozdravniki in deželnim odborom krivo le nespo-razumljenje, katero se je umetno go-jilo. Da ne bo zopetnih nesporazum-ljenj, se čuti gori imenovana podruž-nica dolžno, zadevo sledeče pojasni-ti: Živinozdravniki so in so bili ved-no prepričani, da je pouk o higijeni in prvi pomoči sploh, živino-rejemcem potreben; upirali so se le proti »teča-jem za živinozdravniške pomočni-ke«. To pa le zaradi tega, ker se je v deželnem zboru glasom častniških poročil le o takih tečajih govorilo in tudi v zasedanju samem v tem smislu razpravljalo. (Či. trditev glavnega progovornika, da ima le Tirolska ta-ke tečaje.) Potem, ko je deželni od-bor dal pisмено zagotovilo, da se ži-vinozdravnikov ne bo sililo, poučevati na takih tečajih, potem šele so živinozdravniki podpisali reverz. O umetno (s strani živinozdravnikov!) gojenem nesporazumljenju govoriti, pa je, odkrito rečeno, jako drzno, ker je deželni odbor šele dne 14. maja javno in jasno izjavil, da namerava vpeljati le živinozdravstvene tečaje, za živino-rejemce sploh, ne pa special-nih tečajev za živinozdravniške po-močnike.

Tekmovanje vina. Na veli-kanski ljudski veselici, ki jo prirede narodne dame ob priliki shoda zaup-nikov narodno - napredne strynke dne 7. julija v prid »Narodnemu skladu«, bo paviljon za tekmovalje vina. V tem paviljonu se bo točilo vino raznih vinskih trgovcev iz Ljubljane in z dežele in vsak izmed njih bo go-tovo skušal svoj renomé obdržati in dvigniti. Zagotovljenih je že več vin-skih trgovcev, ki so obljubili prispe-vati za ta paviljon s svojo najboljšo kapljico. Da se spoznajo vse vrline slovenskih vin in da si vinski trgo-vci pridobe čim več odjemalcev za prihodnost, prosimo vse vinotržce, da prijavijo svoj prispevek za to tek-movanje, in sicer v najkrajšem času, da ne pride zadnji trenutek vse na kup, ko bo pri veselici in tako veli-kanskem obsegu dela čez glavo. Pri-jave je nasloviti na »Odbor za pri-re-ditev veselice za »Narodni sklad« v Ljubljani, Wolfova ulica 10.«

Tekmovalno streljanje gorskih polkov. Fzm. Ernest barón Leithner se tekmovalnega streljanja z ozirom na svoje zdravstveno stanje ne more udeležiti. — Danes ob pol 7. zvečer se razdele moštvo darovi v dvorani hotela »Union« ter se vrši ob enem koncert. Od 8. zvečer naprej je kon-cet v hotelu »Bellevue«. — V nedeljo dopoldne je končala prva skupina častnikov svoje streljanje. Na tarčo »Cesar« je streljalo 174 častnikov in sicer od domačega polka 35 častni-kov, od gorskega polka v Celovcu 35 častnikov, od 1. polka deželnih strelcev (Trident) 32, od 2. Bozen) 32 in od 3. (Innichen) 40 gospodov. Po dosedanjih podatkih na tarčah stoji v prvi vrsti polk iz Celovca z 52,8%, potem Trient s 50,4%, nato domači polk št. 27 z 48,6%, Bozen s 47,8% in končno Innichen s 44%. Včeraj se je začelo streljanje moštva, ki bo dan-es ob 6. popoldne končano, danes se je začelo tudi streljanje s strojnimi puškami. Včeraj sta streljala na vo-jajškem strelišču tudi župan dr. Ivan Tavčar in podžupan dr. Karel Triller na tarčo za goste, pred-večerašnjem je obiskal strelišče dvorni svetnik Chorinsky.

Ljubljanske banke. Prejeli smo in priobčujemo: Priobčili ste neko pritožbo nekega »tujca«, ki je v sredo popoldne, torej pred prazni-kom, hotel v neki ljubljanski banki zamenjati nekaj denarja, a ga ni mo-gel, ker so ob dneh pred prazniki po-poldne vse banke zaprte. Dotični »odlični inozemec« je z ostrimi be-sedami ožigosal »ta čudni in netr-govski običaj ljubljanskih bank«. Go-spodu »odličnemu inozemcu« odgo-varjamo na to, da so po vsem tr-govskem svetu popoldne banke za-prte; za vzgled mu stavimo le An-

glijo in Ameriko. S koncem dneve borze se končuje poslovanje in je znano, da pomiljuje vsakega, ki do-poldne ni napravil svoje kupčije. — »Odlični inozemec« misli, da so ban-ke samo zato, da menjajo denar. Vsak, kdor potuje v inozemstvo, se preskrbi doma z denarjem, a ne me-nja ga šele tedaj, kadar pride v ino-zemstvo. Nam se zdi, da ta odličen tujec ni Anglež, ni Francoz, ni Ne-mec, še manj pa Američan, sicer bi mu morali biti znani trgovski običaji teh naprednih trgovskih narodov. — Red mora biti povsod. Banke mora-jo imeti red glede uradnih ur, a ob-činstvo se tudi mora privaditi temu redu. Ali je morda to hvale in posne-manja vreden trgovski običaj, ako ima trgovec trgovino do desetih zve-čer odprto. Po vsej Avstriji in na Ogrskem banke popoldne pred nede-ljo in praznikom ne poslujejo, torej samo Ljubljana naj bi bila izjema! Ta »odlični inozemec« se gotovo vr-ne preko Dunaja, ali Budimpešte, ali Zagreba v svojo domovino, in tudi v teh mestih ne bo ničesar opravil v soboto popoldne, in potem bo šel v uredništvu kakega lista, pa se bo zo-pet gražal kako »čudne in netr-govske običaje« imajo avstrijske in ogrske banke. Oj, to so taki »inozemci«, ki so se izvalili v glavi kakega ljublj-anškega podkramarja brez patenta. — Uradnik.

Tretjerednice na izletu. Pre-teklo nedeljo so imele ljubljanske tretjerednice izlet na Bled. Vozeč se po jezeru, so imele junaško obešene okrog vratu svetle svetilnice na modrih trakovih. Ko pa so se vrnile na postajo v Lescah, so sramežljivo poskrile svetilnice in trakove, ker jih je bilo očitno sram, da bi jih ljudje spoznali kot tercjalke. Prizor za bogove je bil, ko so se pred kolo-dvorom v Lescah tretjerednice zbra-le okrog svojega »duhovnega vodite-lja« visokega in močnega kaplana, kakor kokoši okrog petelina ter me-tale denarje prispevke v njegov klo-buk. Za kaj so bili ti denarni pri-spevki za vožnjo ali za »duhovno po-moč«, seveda ne moremo vedeti.

Koncerta. Jutri ob 6. do 6. po-poldne bode koncert na civilnem strelišču, ob 8. zvečer pa pred »Slo-nom« promenadni koncert.

Pozor. Kakor znano, je pro-met za pešce in vozece po Grubarjevi cesti do preklica ustavljen in smejo tam hoditi le oni, ki imajo v to svr-ho magistratno dovoljenje. Mnogo se jih pa ti odredbi noče pokoriti in hodijo tam ter s tem ovirajo delo. Sedaj je tam permanenten stražnik, ki ima strog nalog vsakega, ki bi tam brez dovoljenja hodil, ovaditi in bode do-tičnik strogo kaznovan. Torej, pozor!

Pasji kontumac. Ker se je pred kratkem pripetil v Ljubljani pri neki tuji psi slučaj stekline, je c. kr. deželna vlada razglasila pasji kontu-mac za občine Dobrava, Vič, Spodnja Šiška, Ježica, Moste, Dobranje (za vasi: Zgor. in Spod. Hrušica, Fužine, Rdeči križ, Štepanja vas, Bizovik) in Rudnik. Vsi psi morajo imeti nagob-čnik ali pa morajo biti priklenjeni. Izvzeti so vozniki in lovski psi, toda samo za čas vporabe. Psi, ki bi hodili okrog prosti, se bodo pokončali, last-niki bodo pa strogo kaznovani. Vsa-ko sumljivo obolenje psa ali mačke, ima gospodar nemudoma naznaniti županstvu.

C. kr. okrajni šolski svet v Li-tiji imenoval je krajnim šolskim nad-zornikom v Višnji gori nadučitelja v pokoju, gosp. Jankota Skrbinca. Ker je gosp. Skrbinec 51 let deloval kot priznani marljiv in vesten učitel na šolskem polju, odlikovan z zlatim križcem za zasluge, pozna do-bro šolske zadeve, zato bode gotovo deloval tudi še nadalje za procvit in korist društva.

Umrl je v Krškem 19. t. m. Franc Metnitz, pomožni uradnik pri okrajnem glavarstvu v Krškem in starosta krških samecv. N. v m. p.!

Požar na Uncu pri Rakeku. Dne 1. maja t. l. je pričelo okoli 10. ure dopoldne v sredini Uncu goreti. Plamen se je bliskoma pokazal ter se je potem ogenj hipoma razširil. Požar je vpepelil hišo in prostrani hlev gos-poda J. Kunca, kakor tudi hlev gosp. L. Šebenikarja, več sto-rov sena, nekaj gospodarskega oro-da in drv, ter se ceni celostna škoda preko 16.000 K. Domači požarni bramb, katera je bila takoj na me-stu in je izvrstno delovala — dasi je še jako mlada — se je posrečilo o-genj lokalizirati ter sosedna poslop-ja s pomočjo bližnjih sosedov iz Ra-keka, kateri so v lepem številu jako hitro s svojo brizgalno na pomoč pri-hiteli, kakor tudi c. kr. orožništva, sosedov iz Slivnic in Ivanjegaselja ter delavstva parne žage G. F. Zagarja in parne opekarne — obvarovati. V najkrajšem času so tudi požarne brambe iz Cerknice, Dolenje vasi, Planine in Postojne z gasilnim oro-djem na pomoč prihiteli ter skrbno in naporno delovale, tako da je bil ogenj na gorečih objektih jako kma-lo popolnoma zadušeno. Dame in sploh ženstvo iz Rakeka in Uncu so dona-sale pridno, da, neutrudljivo, v ška-

fih vodo k brizgalnam, gg. železniški uradniki, navzoči gg. duhovniki, ka-kor tudi gg. trgovci iz Rakeka in okolice so marljivo in požrtvovalno delovali, celo cevi pokladali, brizgali itd. Ker so bila goreča poslopja jako blizu skupaj, bilo je delo prav nujno in naporno. Pri tej priliki naj bode — naposled še tem potom — izrečena vsem, ki so dejansko pomagali in na-daljnjo vasi Uncu, pretečo veliko ne-varnost in škodo preprečili, najiskre-nejša zahvala. — Za gospodarski od-sek na Uncu, dne 18. maji 1912. — Avg. Belle, t. č. načelnik gospodar-skega odseka.

S parnikom »Titanic« se je potop-il tudi član jeseniškega Sokola Jan-ko V o v k. Na veliko soboto se je po-slovil na marljivo in požrtvovalno podal na pot v Ameriko. Slovo je bilo pretresljivo, kakor bi bili čutili, da se ne vidijo več. Mati ga je iskren-o prosila, naj še ostane vsaj čez ve-kilo noč doma, a neodoljiva sila je gnala mladeniča v svet. Vkrca se je potem na ladjo »Titanic«, in kakor je sedaj preiskava v New Yorku do-gnala, je neki mornar ustrlil nesreč-nega Jankota Vovka, ko je hotel vstopiti v rešilni čoln. Sliko nesreč-nega Sokola Janko Vovka priobči »Slov. Ilustr. Tednik«.

Uboj na Jesenicah. Franc Pipan, rojen leta 1886., iz Smlednika, sedaj tovarniški delavec na Jesenicah, je v noči od 18. na 19. t. m. zabodel želez-niškega kurjača Guricha pred gostilno gosp. Mesarja na Jesenicah. Ker je Pipan Guricha z nožem naravnost v srce zabodel, je bil Gurich v treh mi-nutah mrtev. Prepeljali so ga v mrt-vašnico na Jesenice, Pipana pa so orožniki odvedli v Kranjsko goro. Vzrok spopada je bilo neko nesporaz-umljenje na cesti. Gurich je prvo Pi-pana z palico napadel in udaril, ko je Pipan stekel, ga je Gurich vjel in nato je potegnil Pipan nož in Guricha zabodel.

Ostrostrelna vaje. C. in kr. lovski bataljon v Trbižu je naznanil »Slov. planinskemu društvu«, da se bodo dne 24., 25., 28. do 31. t. m., potem dne 1., 3. in 4. junija t. l. vršile ostre strelne vaje v dolini Planice, južno od Rateč, cel dan od 7. ure zjutraj do 5. ure popoldne z glavno strelno smerjo večinoma »jug«. Hoditi po teh ogroženih krajih, t. j. južno (special-nega zemljevida), kakor vporaba slehernega prehoda v dolino Planico je v gori navedenem času vsled ne-varnosti prepovedano.

Duhovniki v Ameriki. Omenili smo včeraj Jakličev plitvi govor o izseljeniškem vprašanju. Ker se je možakar tako zavzel za versko pod-lago pri skrbi za izseljence, kar po-meni, da naj država to skrb poveri duhovnikom, bo marsikoga zanimala sodba, ki jo o duhovnikih izreka v Ameriki bivajoči rojak. Ta mož piše: »Ne sodite me za brezverca. Ni-kakor ne! Prijatelj sem poštenih du-hovnikov, to je duhovnikov, ki so vredni svojega poklica. Ali takih je v Ameriki bolj malo. Med slovenski-mi duhovniki v Ameriki je največ takih, ki so iz tega ali onega vzroka ušli roki pravice v Evropi. Tudi je takih, ki so pobegnili iz Evrope za-radi škandaloznega prešestvovanja z nedoraslimi deklicami. Ko pridejo v Ameriko, so očističeni vseh grehov. Amerika, žal, ni samo svobodna drž-ava, ampak tudi pribežališče vseh grešnikov, najbolj grešnikov v črnih talarjih in rujavih kutah. Rojake v stari domovini bo zanimalo izvedeti, da so tukaj taki duhovniki, ki od-vezujejo grehov zaradi dolarjev. Ako ne plačajo nič, ne dobiš odveze. Ako plačajo dva dolarja, ti naloži veliko pokoro, ako plačajo pet dolarjev, si brez pokore, ako pa daš deset dolar-jev, ti pa ni potreba povedati nobe-nega greha, ker si se z desetimi dol-larji popolnoma odkupil hudiču... Ali bodo zdaj ljudje razumeli, zakaj se je Jaklič tako zavzel za to, da naj bo skrb za izseljence organizirana an verski podlagi?

Kinematograf »Ideal«. Spored za torek 21., sredo 22. in četrtek 23. ma-ja 1912: 1. Žurnal Pathé. (Najnovej-še, šport, moda itd.) 2. Luka v Šoli. (Velekomično. Igra Andre Deed.) 3. Suženjska zvestoba. (Amerikanska drama.) Samo popoldne. Na vrtu tu-di zvečer. 4. Fric dobi 1000 mark na-grade. (Velekomično. — Igra 6letni Fric.) 5. Žena tihotapca. (Krasno ko-lorirana npravstvena slika.) Samo zvečer. 6. Druga. (Senzacionalna učinkovitost v dveh delih.) Samo zvečer. 7. Moric, stražnik. (Krasna humoreska s priljubljenim Moricem.) Vsa petek Specialni večer z izbranim sporedom. Zadnja večerna predstava ob 9. uri na vrtu. Pred-stava na vrtu traja skoraj dve uri.

Zastava se osmodila. Danes do-poldne je prišla iz Cantonijeve hiše na Mestnem trgu razobešana cesar-ska zastava v stik z žico električne železnice ter se nekoliko obžgala.

S ceste. Po Zaloški cesti je nek kolesar tako naglo in neprevidno vo-zil, da je zadel v strojniško ženo Franciško Kobilovo, jo podr na tla in jo na desni nogi in roki znatno te-lesno poškodoval. Kolesar je znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ame-riko 120 Hrvatov, 15 Slovencev in 67 Macedoncev, nazaj je prišlo pa 60 Hrvatov. 40 Hrvatov je šlo v Heb, 40 Lahov se je odpeljalo na Dunaj, 37 pa na Dolenjsko.

Izgubila je gospa Karolina Schau-tova zelenkast svilnat dežnik. — Na-šla je Leopoldina Šimnovec srebrno zapestnico.

Slovenska Filharmonija koncer-tira jutri (sreda) ob ugodnem vre-menu na vrtu hotela Lloyd, Sv. Pe-tra cesta št. 9. Dirigira gosp. kapelnik Teply. Spored: 1. Lehar: »Zdaj pri-čne«, koračnica. 2. Fall: »Veseli bratci«, valček. 3. Bellini: »Norma«, ouvertura. 4. Bizet: prizori iz opere »Carmen«. 5. Mascagni: »Cavalleria rusticana«, fantazija. 6. Strauss: »Netopir«, potpuri. 7. Puccini: »Ma-dame Butterfly«, slike. 8. Suppe: »Lahka konjenica«, ouvertura. 9. Kotlar: »Monte Kristo«, valček. 10. Zajc: dvospev iz opere »Zrinski«. 11. Ziehrer: »Polkovni oče«, pesem. — Začetek koncerta ob 8. zvečer. — Vstopnina 40 vin.

Narodna obramba.

Občni zbor šentpeterske moške in ženske podružnice družbe sv. Ci-rita in Metoda z običajnim sporedom bo v petek 31. t. m. v gostinskih prostorih gosp. Ivana Zupančiča na Ahacjevi cesti št. 15. — M. Po-točnik, t. č. predsednica. — Fran Mally, t. č. predsednik. — Helena B a v d e k, t. č. tajnica. — Drago Vučnik, t. č. tajnik.

Društvena naznanila.

Gospodarski sestanek, ki ga je sklicalo »Gospodarsko - napredno društvo za šentjakobski okraj« v so-boto zvečer v gostini pri Leonu, v Florjanski ulici, je bil povoljno obis-kan. Bil bi boljše, če bi bil primer-nejši čas. Na sestanku je poročal ob-činski svetnik gosp. Likozar o raz-novrstnih sklepih, korakih in prošnjah društva za zboljšanje go-spodarskih razmer šentjakobskega okraja, društveni član, državni po-slanec gosp. dr. Ravnihar, pa je po-dal sliko o svojem podrobnem delo-vanju v državnem zboru ter bodril društvo k nadaljnjemu, vstrajnemu delu. Obema gospodoma, dr. Ravni-harju in Likozarju, se je za njun uspešen trud izrekla topla zahvala, nakar je bil sestanek zaključen.

Odbor jezdnega odseka telovad-nega društva »Sokol« v Ljubljani na-znanja, da se vrše od danes naprej jahalne vaje na dirkališču in sicer vsako nedeljo in praznik od 7. do 9. ure zjutraj. Vaje v torkih in četrtkih v jahalnici vsled tega odpadejo. — N a z d a r !

Prostovoljno gasilno društvo v Zgor. Kašlju priredi dne 2. junija t. l. veliko vrtno veselico v gostini gosp. Franceta Grada v Zgor. Kašlju, in prosi slavna gasilna društva, da bi ta dan ne prirejale nikakih veselic. Obenem vabi sosedna gasilna dru-štva in slavno občinstvo, da se te prireditve v čim večjem številu ude-leže.

»Sava« društvo slov. svobodo-miselnih akademikov na Dunaju si je izvolilo za tekoči letni tečaj sledeči odbor: Predsednik: c. ing. Urban-čič Rasto, podpredsednik: c. for. La-pajne Srečko, tajnik: st. med. Ko-benel Zvonko, blagajnik: c. med. Fras Ivan, gospodar: c. med. Stržko Jo-sip, knjižničar: st. med. vet. Samec Josip, arhivar: c. for. Brovet Rup-ert, namestnika: st. med. vet. Ipa-vec Raiko, c. cult. ing. Kutin Mirko; pregledniki: cand. iur. Lapajne Vin-ko, cand. med. Pintar Ivan, c. chem. Kranjec Nande.

Rnjiževnost.

— »Slovenski Trgovski Vest-nik« ima v št. 5. sledečo vsebino: 1. Pregled razsodb upravnega sodi-šča o pokojniškem - zavarovalni dolžnosti. 2. Dr. K. Hinterlechner: Praktiška geologija. (Grafit). 3. J. Kitek: Temelji železniške tarife. 4. Val. Žun: Delniške družbe. 5. Iz tr-govske prakse. 6. Slovensko trgo-vsko društvo v Celju. 7. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mari-boru. 8. Raznosterosti: Razprodaje v l. 1910. — Monopol na vžigalce. — Trgovina Evrope. — Društvo slug zasebnih zavodov. Kava. 9. Društve-ne vesti. 10. Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Ljubljani.

Razgled po slovanskem svetu.

— Sredstvo proti raku — iznajd-ba hrvaškega zdravnika. V pariški akademiji za medicino je poročal profesor Letulle o novem sredstvu proti raku, katero je iznašel hrvaški zdravnik dr. Julij Gnezda. Njegovo poročilo je izzvalo veliko pozornost v vseh zdravniških krogih. Dr.

Gnezda je svoje sredstvo praktično preiskušal v Berlinu, Londonu in Parizu in je stopil s tem sredstvom pred javnost šele, ko se je prepričal, da je v njem v resnici našel lek proti raku. Dr. Gnezda je dal zdravilu ime »Arphaolin«. Arphaolin obstoji iz beljakovine in gotovega odstotka arzena in fosfora. Zdravilo je rjav, brezokusen prašek, ki ni raztopljiv v vodi in lahkih kislinah. Raztopi se samo v razgretem alkaliju. Sredstvo se lahko uporablja v obliki suhega praška za lokalno zdravljenje, lahko pa se ga tudi zavziva v obliki kapslov. Dolgotrajne preizkušnje so dokazale, da zavira arphaolin rast raka in da celo uničuje dele rakavih razrastkov. Dr. Gnezda je preizkušal že devet let svoj preparat. V zadnjih dveh letih je zdravil raka v 10 slučajih. Dva bolnika sta popolnoma ozdravela, sedmerim se je stanje izdatno izboljšalo, ker se novi rakovi razrastki več ne ponavljajo, samo eden izmed bolnikov pa je umrl, toda ne na raku, marveč na — pljučnici. Pariška akademija za medicino je dr. Gnezdi izrekla svoje priznanje in bo te dni preizkusila mikroskopične preparate, ki jih ji bo predložil dr. Gnezda.

IV. jugoslovanska umetniška razstava v Belgradu. Včeraj v ponedeljek so dospeli v Belgrad vsi umetniki, ki bodo izloženi na IV. jugoslovanski umetniški razstavi. Istično za umetnike so dospeli v Belgrad tudi umetniki Rikard Jakopič in Ferdo Vesel iz Ljubljane, Jaroslav Vješin, Iv. Angelov in Har. Tačev iz Sofije, Hrvaški slikar Auer je že par dni v Belgradu. Vsi ti umetniki tvorijo glavno žirijo IV. jugoslovanske umetniške razstave. Razstavni odbor izda posebno informativno knjižico o vseh razstavljalcih in o njihovem dosedanjem delovanju. Podatke za to brošurico, ki izide po otvoritvi razstave, zbira in ureja poseben odbor.

Iz Rusije se je te dni vrnilo srbsko akademsko pevsko društvo »Obilic« v Belgradu. V Rusiji je bilo tri tedne in je priredilo koncerte v Odesi, Kijevu, Moskvi in Petrogradu. Srbski gostje so bili povsod bratsko sprejeti, zlasti sijajen sprejem pa so jim priredili v Petrogradu.

Gostovanje srbskih igralcev v Sofiji. Igralci narodnega gledališča v Belgradu priredijo ciklus predstav v Sofiji. Gostovanje je bilo dogovorjeno med belgradskim intendantom Grolom in sofijskim intendantom Ivanovim. Srbski igralci so včeraj dospeli v Sofijo in so bili na kolodvoru navdušeno sprejeti od svojih bolgarskih tovarišev.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Dr. Peganovi ekspenzarij. Včeraj se je vršila pod predsedstvom svet. dr. Boscheka pred tukajšnjim deželnim civilnim sodiščem obravnava v pravnih zadevah dr. Pegana, bivšega Joštovega zastopnika proti konkurzni masi Glavne posojilnice. Ta obravnava je pokazala kako brezobzirno in sebično postopajo klerikalni odvetniki s svojimi klijenti.

Dr. Pegan je zastopal skozi več let Franca Jošta v njegovih civilnih in kazenskih zadevah. Ko so stroški že precej narasli je dr. Pegan naenkrat odpovedal zastopstvo, to pa tudi zato, ker mu menda Joštovo zastopstvo iz drugih vzrokov ni posebno prišlo. Pestil je nato ženo Joštovo toliko časa, da je prišla k njemu s hranilno knjižico št. 623 hranilnice in posojilnice v Gotovljah. Na knjižici je bilo vloženo 5000 kron in se je knjižica glasila na ime Marije Sink. In to knjižico je dr. Pegan sprejel in obdržal, dasi so njegovi stroški znašali do takrat komaj okroglo 1600 K.

Dr. Pegan je torej sprejel od svoje stranke okroglo 3400 K brez vsakega pravnega naslova, poleg tega pa še — kar sam pripozna — nima v svojih tozadevnih aktih nobene beležke o tem sprejemu.

Kaj je dr. Pegan pri sprejemu knjige mislil, se ne ve, gotovo pa je, da o lastninski pravici knjižice niti sam ni bil prepričan, kar kaže njegovo poznejše pismo, oskrbniku konkurzne mase Glavne posojilnice, v katerem ga dr. Pegan prosi, da naj oskrbnik posreduje, da bo knjižica iz mase izločena, češ, jaz sem si knjižico bona fide pridobil, pa naj bo njena predzgodovina taka ali taka.

Dr. Pegan trdi, da je knjižica last Marije Joštove. On ve namreč že dolgo, da je imela Joštova denar, katerega je podedovala po svoji sordnici. To je on doznal, ko je bil pri odvetniku dr. Vrečku v Celju, ne ve ali še kot stenograf ali že kot koncipient. Zato se ni čudil, če mu je Joštova prinesla knjižico glasečo se na tuje ime, kar se večkrat dogaja.

Dr. Pegan je nato izročil knjižico v eskompt hranilnici kmečkih občin, češ da on potrebuje denar.

Prepovedal pa je tamošnjemu uradniku Vidicu, da ne sme izplačati nikomur niti Joštovi niti Joštu denarja, češ, ta denar je moj. Po posredovanju hranilnice kmetijskih občin je odgovorila hranilnica v Gotovljah, da bo knjižico realizirala v 6 mesecih, če proti vlagatelju ne bo nobene zadržke. Vlagatelj pa je bil Jošt sam in ne njegova žena, kar mora dr. Pegan končno tudi sam priznati. Stvar je bila namreč sledeča. Jošt je dobil v Celju v odkup pokojnine 13.000 kron. Takoj drugi dan je naložil Jošt v Celju 10.000 kron in sicer pod imenom Tratnik. Pozneje pa je Jošt to vlogo realiziral in se tisti dan naložil ta denar pri hranilnici v Gotovljah in sicer na 2 knjižici po 5000 kron. Ena knjižica se je glasila na ime Marije Brun in druga na ime Marije Sink. Dokazano je celo, da je prinesel Jošt 10 tisočakov. Knjižico Marije Brum je pozneje Jošt realiziral. Poslal jo je s pismom predsedniku hranilnice v Gotovljah, češ realizuj mojo knjižico, in hranilnica v Gotovljah mu je poslala res denar v Ljubljano. Druga knjižica pa je prišla, postotno discriminirana v roke dr. Pegana.

To knjižico je upni sklad konkurzne mase Glavne posojilnice zasegel, jo zarubil in dobil je tudi izvršilno dovolilo, ker dolguje Jošt Glavni posojilnici povrnitev škode in kazenske stroške. Dr. Pegan se temu protivi in trdi, da je knjižica njegova last. V svrhu tega si je pridobil namreč od Joštove tudi neko izjavo, s katero odstopa Joštova dr. Peganu lastninsko pravico do knjižice.

Dr. Pegan bo seveda napravil obračun in bo nato odstopil zopet od svoje lastninske pravice in Joštovi ostane nazaj podaril.

Zato je vložil dr. Pegan proti upravniku konkurzne mase dr. Oblaku tožbo pri deželnem civilnem sodišču. Na vsa že zgoraj navedena dejstva, dr. Peganu ni preostalo drugega, kot to, da je predlagal za priči Jošta in Joštovo.

Pri razpravi je včeraj postal dr. Pegan zelo nervozen, posebno na opazko zastopnika, da je dr. Pegan priznal, da je itak ni zaupal Joštovi, tem manj bi bil torej smel sprejeti od nje hranilno knjižico na tuje ime.

Zahteval je dr. Pegan ponovno, plačajte me, odkupite me, jaz hočem svoj denar in sem samemu sebi bližji kot Glavna posojilnica. Seveda pri tem pa dr. Pegan ni povedal, da je za te stroške že vknjižen na neko Joštovo posestvo v Gotovljah, in da ima zanje poleg tega še garancijo od Joštove, ki je, kakor sam trdi, zadosti imovita in bo še podedovala.

Jasno je, da dr. Pegan s tem brezvestno oškoduje upni sklad Glavne posojilnice za 5000 kron kar pa ni nič čudnega, kajti ljudje kot dr. Pegan, Lampe in dr. itak nimajo v svoji strasti nobenega srca za one, ki so po nedolžnem padli v nesrečo.

Senat je po daljšem posvetovalju poskušal spraviti celo zadevo do poravnave. Dr. Pegan je stavil par predlogov, toda zastopnik je take predloge zavrnil, češ da se upni sklad v tem slučaju ne spuša v nobena pogajanja, še manj pa ne v take čudne kupčije pri takem stvarnem položaju.

Senat se je nato posvetoval dalje in je končno predsednik razglasil sklep, da se famozna dr. Peganova tožba zavrne, ker je bila knjižica še pred vložitvijo dr. Peganove tožbe že zarubljena in je pristojno samo izvršilno sodišče, ter obsodilo dr. Pegana na plačilo vseh pravnih stroškov konkurznemu upravitelju.

Smrtna obsodba pred rovinjsko poroto. Predvčerajšnjem se je vršila pred porotnim sodiščem v Rovinju zanimiva obravnava proti posestniku Matiji Stifaniču zaradi umora svoje žene in zaradi tatvine. Stifanič se je kot vdovec oženil z neko Kat. Ivetičevo, ki mu je prinesla k hiši precej dote. Žena je bila po zahtevu priči vzorna gospodinja in skrbna mati. Kmet je začel po poroki potratno živeti in je kmalo ves denar zapravil. In začel je krasti. Ko so prišli na sled njegovim tatvinam, so ga zaprli. Mož je mislil, da ga je ovađila žena in je sklenil, da se bo nad njo maščeval. Ko je prišel iz zapora, je peljal svojo ženo v bližnji gozd, odkoder se ni vrnila. Stifanič pa je raztrosil vest, da je žena pobegnila. Še le čez del časa so našli okoličani truplo žene v gozdu in neki globlji pokrito z listjem. Dognali so končno, da je Stifanič svojo ženo izmaščeval. Zato pred poroto je Stifanič dejanje tajil, toda dokazi proti njemu so bili tako silni, da se je moral udati. Na soglasen krivdorek porotnikov je sodišče obsodilo Stifaniča na smrt na vešalih.

Razne stvari.

*** Velika železniška nesreča.** Iz Pariza poročajo: Od oseb, ki so se ponesrečile pri železniški nesreči pri

mostu Manadet, ste v bolnici dve umrli. Torej je že 13 mrtvih in 45 težko ranjenih.

*** Požar na vseučilišču.** Iz Crowdeare poročajo: Na vseučilišču v Doleyu je med predavanjem izbruhnil požar. Pet indijskih dijakov je zgorelo, ostali so se rešili.

*** Zrakoplovstvo.** Iz Londona poročajo: Na letališču v Amesburgu se je aviatik poročnik Achten zaletel s svojim zrakoplovom med gledalce. Ena oseba je bila ubita, tri težko ranjene, več pa lahko poškodovanih.

*** Grozna nesreča v premogokopu.** Iz Londona poročajo: V grofiji Monmouth se je dogodila v ond-nem premogokopu grozovita eksplozija. Šest delavcev je bilo ubitih, več pa težko ranjenih. Osemnajst delavcev je še v rovu in jih še niso mogli rešiti.

*** Turnarska slavnost.** Iz Aschaffenburga poročajo: Pri turnarski slavnosti v Kaibachu je prišlo ponoči do pretepa med vojaki in civilisti. Več oseb je bilo ranjenih. Garnizijsko poveljstvo v Aschaffenburgu je poslalo vojakom pomoč, nakar so telovadišče popolnoma izpraznili.

*** Pogreb kapelnika na parniku »Titanic«.** Iz Manchester poročajo: V nedeljo je bil pogreb kapelnika godbe na potopljenem parniku »Titanic«, Hartneya. »Trideset tisoč oseb je korakalo v pogrebu. Ko so krsto položili v grob, je godba igrala pesem: »Bliže k Tebi, Gospod!« — ob katere zvokih se je parnik potopil.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 21. maja. Državni zbor je danes pričel drugo branje službene pragmatike državnih uslužbencev. Med veliko pozornostjo je poročal v imenu odseka referent poslanec Č e h ter naglašal, da je današnji dan historičen za vse avstrijsko uradništvo. Zadeva službene pragmatike se nahaja že 3 leta pred parlamentom in je na vse strani dobro obdelana, tako da more odsek priporočiti parlamentu predlogo, da jo ta odobri. (Splošna pohvala.) Po minoritetnih poročevalcih je posegel v debato tudi poslanec Konečni ter označil stališče čeških narodnih socialistov.

Dunaj, 21. maja. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da bo trajala generalna debata o službeni pragmatiki do praznikov. Po praznikih bo prešla zbornica v specialno debato ter jo bo končala sredi junija. Minoritetni predlogi niso prišli danes na dnevni red. Minoritetni predlagatelji bodo podali svoja poročila šele pri prihodnji specialni debati. V celem je 32 minoritetnih predlogov in 14 referentov. Poslanec Korošec ima sam v imenu klerikalnega kluba 15 predlogov.

V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da je vlada pripravljena v slučaju, da službena pragmatika do 1. julija še ni uveljavljena priznati uslužbencem in uradnikom iste draginske doklade kakor 1. januarja.

Stürgkh.

Dunaj, 21. maja. Zdravstveno stanje ministrskega predsednika Stürgkha je tudi danes zadovoljivo.

Justični odsek.

Dunaj, 21. maja. Justični odsek je navzlic protestu nekaterih poslancev sklenil preiti v razpravi glede kazenskih odredb v administrativnem postopanju v specialno debato.

Rusinsko vseučilišče.

Dunaj, 21. maja. Deputacija 12 odposlancev poljskih mest in člani poljskega narodnega sveta ter akademčnega senata vseučilišča v Lvovu je prišla danes dopoldne v parlament ter protestirala v »Poljskem klubu« proti ustanovitvi rusinskega vseučilišča v Lvovu. Minister Heindl in Husarek sta izjavila, da bo vlada določila mesto za bodoče rusinsko vseučilišče le sporazumno s »Poljskim klubom«. Danes dopoldne je imela parlamentarna komisija »Poljskega kluba« konferenco z ministroma v tej zadevi.

Bosanske železnice.

Dunaj, 21. maja. Avstrijski bosanski zbor interesentov je predložil ministrskemu predsedniku vlogo, ki se bavi z vprašanjem bosanskih železnic. Zbor opozarja na to, da imajo pogajanja z ogrsko vlado dvomljivo vrednost, če ne pride ob enem do sporazuma glede tarifov. Zato zahteva zbor interesentov, da se ne vrše samo pogajanja glede gradbenega programa in da bi se tarifno vprašanje rešilo šele pozneje, marveč da se ustvari že sedaj nedvomljiva jasnost glede tarifov.

Zupanec, 21. maja. Dne 17. t. m. započeta, od bosanske deželne vlade pod intervencijo avstrijskih inženirjev pričetna tehnična revizija projektirane železniške proge Arzano-Bugojna je končana. Sedanji rezultat revizije je ta, da se izpelje proga iz

Bugojne čez Porice, Kupreš, Maloran in Zupanec.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 21. maja. V današnji seji ogrskega državnega zbora se je pričel odločilni boj med vlado in opozicijo. Za začetkom seje ob 10. uri 40 minut je prišlo do burnih prizorov. Poslanec Aponyi se je prijavil k besedi pred dnevnim redom, kar mu je predsednik dovolil, odklonil pa je prijavo poslanca Justha, vsled česar je tudi Aponyi resigniral na govor. Komaj je bila seja otvorena, je zagnala Justhova stranka silen krik, ki je trajal nad 1/4 ure. Justhovi kličejo: Skandal, nasilstvo, terorizem, sramota! Skandali trajajo še naprej.

Budimpešta, 21. maja. V parlamentu se govori, da namerava vlada stranka podaljšati sejo v parlamentu kakor dolgo bo mogoče ter jo vzdržati tako dolgo, da bo izvolitev grofa Tisse za predsednika zagotovljena. 40 poslancev vladne večine je dobilo nalog, da se pri volitvah postavijo okrog žare, v katero bodo poslanci metali volilne listke. Pričakovati je tedaj velikih viharjev v parlamentu.

Budimpešta, 21. maja. Opozicijski listi danes »zadnjič« svare pred nasilstvi. Socialno demokratična organizacija je izdala na delavce poziv, da naj bodo prijatelji splošne volilne pravice pripravljeni na generalno stavko, če bi vladna večina hotela nastopiti s terorizmom. Poslancu Holu se je baje posrečilo izdelati program, ki bi ga bili tudi Justhovi pripravljeni sprejeti. Justh se je izjavil, da opusti njegova stranka obstrukcijo, dokler se vrše pogajanja o tem programu. Lukacs pa se je baje izrazil, da vztraja vlada na izvedbi brambne reforme.

Budimpešta, 21. maja. Vsled krika v zbornici ni mogoče razumeti nikogar. Podpredsednik pokliče Justhovec k redu. Justha samega trikrat ter ga izroči imunitetnemu odseku, ki ga bo izključil. Justh zahteva tajno sejo. Brez ozira na to zahtevo prečita podpredsednik Navayev pismo, v katerem podaja ta demisijsko. Strahovit hrup se dvigne zlasti ko začne Lukacs govoriti. Justhovi razbijajo in kličejo: »Mi zahtevamo tajno sejo!« Justh prihiči pred ministrskega predsednika ter ga zmerja. Ko konča Lukacs, odredi podpredsednik tajno sejo, v kateri nadaljujejo Justhovi in stranka iz leta 1848 kravale. V kuloarjih se govori, da so prinesli Justhovi revolverje s seboj. Zbornico si je ogledal danes tudi saski prestolonaslednik.

Obravnava proti bivšemu poslancu Stjepanu Radiću.

Osijek, 21. maja. Včeraj se je začela pred tukajšnjim sodiščem obravnava proti predsedniku hrvaške seljačke stranke in bivšemu poslancu Stjepanu Radiću, obtoženemu, da je okrajnega predstojnika Sokolića zaviral v njegovem uradnem poslovanju. Najprej je bil zaslišan Sokolić, za njim pa dva svedoka obtožbe. Oba sta to pot izpovedala čisto drugače kakor pri prvi obravnavi. Ker je predsednik senata pričam odgovoril na svoja vprašanja takorekoč dalja v usta, sta proti temu protestirala Radić in njegov zagovornik. Radić te »predznosti« je senat izključil Radića od obravnave. Razprava se danes nadaljuje, sodba bo izrečena kasno v noči.

Laški avtomobilisti.

Dunaj, 21. maja. Iz Gorice poročajo, da je neki iz Italije prihajajoči avtomobil povozil pri Červinjanu dva človeka, ki sta bila na mestu mrtva. Pri Divači je avtomobil zapejal v gručo otrok ter je bil en otrok na mestu mrtve.

Poslaniki.

Pariz, 21. maja. Uradni list objavlja imenovanje Dumaina za francoskega poslanika na Dunaju.

Petrograd, 21. maja. Dnevi Izvolkega kot ruskega poslanika v Parizu so štet. Govori se, da bo že v najkrajšem času zaradi svoje Italijanom preprijazne politike odpoklican nazaj.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 21. maja. Zbornica je verificirala s 84 proti 52 glasovom vse volitve. Vlada odstopi najbrže v najkrajšem času ter bo sedanje ministristvo nadomestil koalicijski kabinet s Pašićem na čelu.

Albanija.

Carigrad, 21. maja. Prva štambulska divizija se je odpeljala v Verisovič. Tam stoji sedaj trije polki pehote in prispe tja jutri še en bataljon lovcev. V zgornji Albaniji je sedaj 30 bataljonov turških vojakov. Posadke v Makedoniji so bile ojačene z rezervisti. Ministrski svet se bo baje že prihodne dni odločil ali ne pošlje tudi carigradsko divizijo v vstaško ozemlje.

Sofija, 21. maja. Predvčerajšnjem se je vnel pri straži v Kurn Tepe boj med bolgarskimi in turškimi vojaki. Turško vojaštvo so podpirali tudi kmetje iz okolice.

Sofija, 21. maja. Boj pri Kuru Tepe je trajal celo noč do jutra. Na bolgarski strani je bil en mož ranjen, Turki pa so imeli 4 mrtve in več ranjenih. Sestala se je komisija turških in bolgarskih častnikov, ki bodo dogodek preiskali.

London, 21. maja. Albanskim vstašem na čelo je stopil znani Isa Boljetinac. Poslal je posebne deputacije v Srbijo in na Bolgarsko. Bolgarski ministrski predsednik deputacije ni sprejel.

Turška zbornica.

Carigrad, 21. maja. Vlada je predložila zbornici nad 100 zakonskih predlogov, med njimi predlog na izpremembo § 35 ustave glede razpusta zbornice ter člena 43, ki izreka restringiranje sej zbornice na dva meseca, nadalje predlog na zvišanje poslanskih dijet na 400 medžidij in končno proračun za tekoče leto. Prihodnja seja bo najbrže 24. t. m.

Ruski poslanik v Carigradu.

Carigrad, 21. maja. Ni še dolgo tega, ko je nastopil službo tukajšnji ruski veleposlanik Giers, že se govori, da bo v kratkem odpoklican. Zatrjuje se, da bo na njegovo mesto prišel poslanik v Belgradu Hartwig. Za poslanika na srbski dvor pa baje pride sedanji ruski diplomatski agent v Egiptu, Smirnov.

Rusko oboroževanje.

Carigrad, 21. maja. Če tudi turška vlada ne verjame zatrdilom Rusije glede koncentracij vojaštva, vendar izjavljajo oficijozni turški krogi, da se položaj ni izboljšal. Ruski zunanji minister je dal turškemu poslaniku v Petrogradu zatrdilo, da so bili rezervisti iz okraja Rostov in mornariški rezervisti že odpuščeni.

Carigrad, 21. maja. Rusko črnomorsko brodogradno podjetje v turških vodah in je predvčerajšnjem vkrucalo tisoč ton premoga, ki je bil namenjen za neko paroplovno družbo.

Avtomobilska nesreča princa Cumberlandlandskega.

Berolin, 21. maja. Princ Juri Viljem Cumberlandski, ki rezidira v Gmundnu in je pretendent na krono bivše kraljevine Hanoverske se je na potu k pogrebu danskega kralja pri mestecu Frisecku smrtno ponesrečil. Avtomobil se je prevrnil, princ si je razbil lobanjo, njegov sluga si je zlomil tilnik. Princ je že umrl ter ga pripeljejo v Gmundnen nazaj.

Italijansko-turška vojna.

Prijet parnik.

Milan, 21. maja. Kakor poročajo iz Aten, so ustavile italijanske vojne ladje ameriški parnik »Maine« na obali Rodosa in zahtevali, da izroči 100 na ladji se nahajajočih vojakov. Kapitan se je branil izpolniti to zahtevo. Po večernih pogajanjih je nadaljeval ameriški parnik svojo pot, ne da bi bil Turke izročil.

Turški jetniki.

Neapoli, 21. maja. Z vojno ladjo »Benedetto Brin« je dospelo 153 turških jetnikov, med njimi 103 vojakov v Neapoli.

Aquila, 21. maja. Tisoč turških jetnikov prepeljejo z Rodosa v Aquilo. Oblasti že pripravljajo prostore za vjete Turke.

Proti vojni.

Milan, 21. maja. »Corriere della sera« poroča, da je prišlo v občinskem svetu povodom votacije 20.000 lir za vojaški zrakoplov do velikih socialističnih demonstracij. Občinski svetnik Calandra je izjavil, da zrakoplovi ne pospešujejo miru, marveč da so najkrutejše bojno orožje. Tudi drugi socialisti so bili proti predlogu. Z galerije, na kateri je bilo sto in sto socialnih demokratov, so se čuli neprestano žvižgi in klici: »Doli z vojno! Živela Turčija!« Končno je bil predlog sprejet z glasovi večine.

Izgnani Italijani.

Carigrad, 21. maja. Turška vlada je izgnala iz Turčije vse Italijane. Prizadetih je 50.000 italijanskih podanikov.

Dandanes je mnogo na živcih bolnih ljudi, pa le malo jih ve, kam naj se obrnejo. Učenjaki, profesorji izjavljajo, da je najodličnejše sredstvo proti živčni slabosti elektriciteta in sicer enakomerni, galvanski tok. Priporočati bi bilo, da bi vsak bolnik spoznal električni zdravilni način. Sedaj je prilika, ker vsakdo lahko dobi 8° strani obsežno sijajno opremljeno zdravniško knjigo o blagodejnem učinku elektricitete. Samo za poštnino je treba poslati 10 v, sicer je knjiga popolnoma zastoj. Za ženske poseben zvezek. Naslov: Elektro Vitaliger, zdravniški zavod, Budapešta VI., Theresienring 7. Mezzanin 173.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pastoalemič. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopise je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi vladno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanijo tajništvo svoje naslove. Poleg tega zbirajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

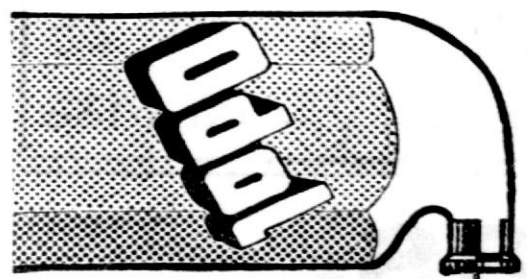
Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. maja: Marija Jager, pleskarjeva hči, 17 let, Ambrožev trg 7. — Martina Samide, delavčeva žena, 40 let, Radečkova cesta 11. — Fran Peternel, sin čevljarkega pomočnika, 3 leta, Strelška ulica 15.

V deželni bolnici:

Dne 19. maja: Frančiška Černe, hotelirjeva hči, 20 let. — Jakob Majdič, delavec, 58 let.

Dne 20. maja: Vinko Kastelic, ključavničarski pomočnik, 28 let.

Ozira vredna lastnost Odola je to, da daje ustom čudovit, diskreten vonj, ki spriče posebno trajnega učinka Odola ostane po cele ure v ustih. 1099

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijena razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepi živce, pobiljša kri in je

rekonalescentom in melokrvnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 7000 zdravniških spričeval.“

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje. 4484

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 21. maja 1912

Maložnemi papirji.	Dinarji	Blagova
4% majeva renta	89-05	89-25
4% srebrena renta	92—	92-20
4% avstr. krona renta	89-05	89-25
4% ogr.	88-70	88-90
4% kranjsko deželno posojilo	92-25	93-25
4% k. o. češke dež. banke	95—	96—

Srečke.	442—	454—
Srečke iz l. 1860 1/2	442—	454—
„ „ 1864	609—	621—
„ tiske	291-50	303-50
„ zemeljske l. izdaje	300—	312—
„ „	264—	276—
„ ogrske hipotekne	244-50	250-50
„ dan. komunalne	495—	507—
„ avstr. kreditne	489—	501—
„ ljubljanske	71-15	77-15
„ avstr. rdeč. križa	56-75	62-75
„ ogr.	36—	42—
„ basilijska	30-25	34-25
„ turške	242—	245—

Belgice.	446—	450—
Ljubljanske kreditne banke	446—	450—
Avstr. kreditnega zavoda	638-60	639-40
Dunajske bančne družbe	531-25	532-25
Južne železnice	105—	106—
Državne železnice	729-50	730-50
Alpine-Montan	964-50	965-50
Češke sladkorne družbe	370—	372—
Zivnostenske banke	279—	280—

Valute.	11-40	11-42
Cekirni	11-40	11-42
Marke	117-80	118—
Frankl	95-70	95-85
Libre	94-65	94-90
Rublj.	254-12	255-12

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 21. maja 1912.

Termin.	za 50 kg	11-75
Pšenica za maj 1912.	za 50 kg	11-75
Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	11-87
Rz za oktober 1912	za 50 kg	9-64
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9-21
Koruza za maj 1912	za 50 kg	9-16
Koruza za julij 1912	za 50 kg	9-17

Meteorološko poročilo.

Maja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	2. pop.	736-1	23-0	p. m. jzjah	jasno
21.	9. zv.	736-0	15-1	brezvev.	„
21.	7. zj.	735-5	11-1	sr. jzjah.	pol oblač.

Srednja včerašnja temperatura 16-1°, norm. 14-6° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Zahvala.

Za neštnevilne dokaze sožalje ob priliki nenadomestne izgube, nepozabnega soprega, očeta, tasta, brata in strica, gospoda 1884

And. Zagodeta

posesnika in gostilničarja v Loznici pri žalcu

se iskreno zahvaljujemo vsem dragim prijateljem blagega pokojnega za tolažilo v njegovih zadnjih dneh. Zahvaljujemo se nadalje vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za častno spremstvo ob pogrebu, darovalcem krasnih vencev, osobito sl. »Zadruzi gostilničarjev« ter vsem, ki so nam ob tem usodnem udarcu izkazali svoje sožalje. Bog plačaj!

Žalujoči ostali.

1794

Spretni

provizijski zastopniki

kristjani, se sprejmejo za prodajanje cerkvenih sveč po vseh krajih planinskih dežel. Ponudbe pod: „L. M. 7132“ odpošilja Rudolf Mosse, Dunaj 1., Selterstraße št. 2.

Strojnič

(ključavničar) vojaščine prost, se sprejme takoj. 1872

Kje?, pove upravništvo »Slov. Naroda«

Dr. Fran Zupanc

ne ordinira do konca maja.

Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika

v Ljubljani, Jenkova ulica 7.

Prevezemajo se vsa v stavbo in pohištveno mizarstvo spadajoča dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštino prost

Iz proste roke se prodaja

VILA

v KAMNIKU

z 9 sobami in pritlikino, lepim sadnim vrtom, parkom in kopališčem, even. se odda

stanovanje za poletje

s tremi sobami, popolnoma opremljeno. Natančneje povedo 1842

Ane Soss dediči v Ljubljani.

Prodajalka želi službe

v trgovino z raznim blagom. Govori slovensko, nemško in italijansko, 1878

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Trgovski pomočnik

mešane stroke — dober manufakturst, želi premeniti službo.

Ponudbe s pogoji pod »Moč« — na upravništvo »Slov. Naroda« 1877

Odvetniški koncipijent,

3 1/2 leta odvetniške in 1 leto sodnijske prakse,

išče mesta.

Cenjene ponudbe pod »Dr. N. N.« na upravništvo »Slov. Naroda« 1876

Brivnica

v Ljubljani, na jako prometnem kraju se odda v najem ali pa prodaja.

Nastopi se lahko takoj. 1875

Naslov se izve v uprav. »Slov. Naroda«.

Sprejemem za svojo trgovino z meš. blagom

trgovskega sotrudnika

ki je izvežban manufakturst in spreten prodajalec Vstop takoj. Ponudbe je pošiljati na naslov: 1879

J. Elsner, Litija.

Gostilna

v Narodnem domu v Celju

se takoj odda 1810

po dosedanjih pogojih ali pa tudi v najem.

Pismene ponudbe na Posojilnico . . v Celju do 25. majnika t. l. . .

Oddasta se 1882

2 mesečni sobi

zračni, prostorni, elegantno mebljavni, s posebnim vhodom, okna na ulico, v I. nadstropju v Wolfovi ulici. Natančneje se poizve

v Wolfovi ulici št. 4 v trgovini s cerkvenim blagom. 1877

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

je najboljšo čistilo za čevlje.

Prodaj se enonadstropna hiša

v kateri se nahaja trgovina; pripravna za vsako obrt. — Na željo se odda tudi le trgovina, koja obstoji že 20 let. Poizve se v Kapitoljski ulici 7/L.

Iščem krojača,

samca, popolnoma izvežbanega, dobrega delavca in 1873

natakarico

dobro v računstvu, v slov. in nemškem jeziku. Nastop takoj, plača po dogovoru. V. D. Gradac 13. Belokrajina.

Dve hiši naprodaj.

Ena pri farni cerkvi v Srednji vasi, zgrajena leta 1905 za hotel in trgovino, na jako ugodnem prostoru za promet, z 11 prostori in oprav, kakor tudi okrog 2 orala travnika. Druga poleg Bohinjskega jezera z dobro urejeno gostilno za tujski promet, poleg velik vrt in njive za stavbne prostore. 6352 m² pravico poleg svojega sveta ob jezeru za kopališče itd. Zemljišča, gozdov in pašnih pravic nad 18 orolov. Velika prihodnost na obeh straneh čaka kupca, kateri ne bode zamudil prilike, ki ni vsak dan na razpolago. Pojasnila daje M. Grobete v Bohinjski Bistrici. 1874

Potniki in izletniki v Trst

dobijo snažna in primerno cena

prenočišča

pri Hinku Kosiću, voditelju gostilne članov N. D. O. 1852

v ulici Carradori št. 15.

Močni saton

M. Sedej-Strnad

poročila cenjenim damam

kloubuke te najfinejše izvršbe.

Sami kloubuki vedno v zalogi.

Jedernova ulica. — Satača mestne hranilnice.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-33 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Berlin.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prodaj se dobro idoča in lepo urejena brivnica

nasproti kolodvoru v zelo prometnem trgu na Gorenjskem. Mesečni dohodki: 240—280 K, po leti do 360 K. Prodaja se zaradi prevzetja druge brivnice. — Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

V Trstu se odda od 1. junija dalje stanovanje

obstoječe iz dveh mebliranih sob in kuhinje za dva meseca, eventualno za delj časa, proti mesečni plači 90 K. Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Prodaj se staroznana

gostilna

v Novem mestu v bližini novozgrajene železnice, 3 sobe, lepa prostorna klet, vrt z krasnim razgledom in zaprtim kegljiščem. — Natančno se izve pod naslovom „Ugodna prilika“ poste restante Rudolfovo. 1817

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. O. Z.

Osební kredit

uradnikom, profesorjem, učiteljem, upokojenecem itd. ob najugodnejših pogojih. — Predstroškovni. — Več v prospektih.

Hranilne vloge.

Posojila

po vseh kombinacijah na poljubno število let, istotako plačanje starih dolgov in **zjednanje** v novo posojilo pod mnogo ugodnejšimi pogoji. Diskretno in kulantno posredovanje. — Dopisi na **CIRIL GLOBOČNIK**, nadzornik nizozemske zavarovalnice, Ljubljana, Elizabetna cesta št. 4. — Prošnje samo pisмено. — (Za frankature naj se priloži znak za 30 vin.)

Veliko, lepo, suho skladišče

se odda v Kolodvorski ulici 7 s 1. oktobrom; po dogovoru tudi prej.

Za birmance

1812

pripotoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

ovojo bogato zalogo oblek
po čudovito niskih cenah

S 8/11/40.

1831

Javna prodaja.

V konkurzni masi Gašparja Stimpf, neprotokoliranega trgovca v Šmarjeti se nahajajoče v zapisniku z ene 3. januarja 1912 opr. št. S 8/11/10 popisano in sodno na 2051 K 86 h cenjeno

manufakturno in špecerijsko blago s štacunsko opravo vred bo javno prodano dne 25. maja 1912 na licu mesta v Šmarjeti. Dražba se prične ob 10. dop.

Ponudniki morajo položiti 10 odstotkov cenilne, oziroma izključne vrednosti na roko podpisanega upravnika.

Pod cenilno vrednostjo se ne bo prodajalo. Po domiku mora plačati zdražitelj celo kupnino upravniku mase. — Za nadaljnjo shrambo blaga po domiku mora zdražitelj sam skrbeti.

Za kakovost in količino predmetov, ki se prodajo, ter za popolnost in resničnost inventurnega zapisnika konkurznega mase ne jamči.

Inventurni zapisnik si lahko ogleda vsak pri upravniku, ali pa pri sodnji v Mokronogu, kadar hoče.

MOKRONOG, dne 14. maja 1912.

Gustav Omahen,

c. kr. notar kot sodni upravitelj.

Ali ste nervozni?

Ali ste slabotni in onemogli? Ali Vas je zapustila moč in mladostna svežost? Ali imate slab tek? Ali imate neredno telesno odvajanje, bolečine v križu, glavobol, pomanjkanje spanja in ali opazujete, da Vam je življenska moč opešala?

Zakaj ne poizkusite elektricitete?

Ako se sklicujete na ta časopis, Vam proti vpošiljavi 10 vinarke znamke pošljemo brošurico o »moderni elektriciteti«

gratis in franko

1881

in smo tudi pripravljeni Vam v našem zavodu demonstrirati našo priznano metodo

Elektro Vitalizer, zdrav. ordinacijski zavod, Budapešta, Theresienr. 7, M. 173

Kontoristinja

z daljšo prakso, stenografinja, strojepiska, ki služi pri velepodjetju želi premeniti službo

1843 Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«

Samostojna šivilja

večja izdelave modernih oblek in perila, ter je dobra kuharica

išče mesta kot

gospodinja.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda« 1802

Skoro milijon pisalnih strojev Remington je v rabi.

Nobenega izdelka se ne proda toliko.

Pisalni stroji Remington

Normalni modeli
Tabulatorski modeli
Računajoči modeli
Specijalni modeli

Po vrednosti in kakovosti nedosežno.

Glogowski & Co.

o. in kr. dvorni dobavitelji GRADEC, Joanneumring 8. Tel. 384.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov

2798

v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

Za birmo!

dobite najcenejše, fine in precizne ure, zlatnino, srebrnino ter ure z : znamko „Tup“ pri tvrdki

Lud. Černe

zlatar in trgovec, Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Ceniki zastoj.

Ceniki zastoj.

Domača tvrdka.

Modni salon

Marija Götzl Zidovska ulica št. 8.

Največja zaloga vsakovrstnih slamnikov, športnih čepic in oblik zadnje novosti pravkar došla. — Žalni klobuki vedno v zalogi. Raznovrsten nakit, svila in druge modistovske potrebščine v veliki izbiri.

Modelni klobuki so cenj. damam na ogled samo v trgovini. Za obilen poset se priporoča z velespoštovanjem

956

Marija Götzl.

Za modistinje vse modne potrebščine z zmernim popustom.

AVTOMOBILI

Laurin & Klement

d. d. v Mladi Boleslavi

so

svetovno znani!

Zastopnika: Nikodem & Wetzka — Gradec

Razglas.

V c. in kr. smodišnici v Kamniku pri Ljubljani, se bojo sledeči rabljeni stroji ter deli istih potom dražbe razprodali:

- 2 dvojčko-Kompound parna stroja po 120 konjskih sil,
- 1 srednjedarjačo Sagebinjevo vodno kolo 2 m premera,
- 1 podudarjačo Panceletovo vodno kolo 6 m premera,
- 1 nadudarjačo utično vodno kolo 3-2 m premera,
- 3 nadudarjača utična vodna kolesa 2-5 m premera,
- 2 vlačna perotna vodna kolesa 0-53 in 1-2 m premera,
- 4 Girard'ove vodne turbine približno 9, 13, 13 in 26 konjskih sil,
- 1 enaketokni dinamo-stroj, 110 voltov, 7-5 KW.,
- 1 veliko kovaško kladivo (norec) popolno, za gonitev z silo,
- 1 popolna hidravlična stiskosesalka za 380 atm.,

z pripadajočimi transmisijskimi vreteni, vretenskimi tečaji, jermenskimi in vrvmimi pločami, zobokolesnimi prestavami, predlegami in drugimi trasimisijskimi deli, kakor tudi rabljene žične vrvi

Ogled je proti legitimaciji dovoljen.

Razstavljenje in odvoz bo moral kupec sam preskrbeti; železniški priklop je v tovarni.

Na zahtevo se zanimivcem podrobni seznam in za pismo ponudbo potrebni pogoji dopsljejo.

Ponudbena obravnava 14. avgusta 1912.

Kamnik, dne 12. maja 1912.

1883

Za birmance priporoča

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5

obleke, klobuke in slamnike za dečke in obleke za deklice. — Velika izbira izgotovljenih oblek za gospode ter najnoveše konfekcije za dame.

Cudovito nizke cene.

Trgovina s špecerijskim blagom.

Na drobno in na debelo!

Trgovina z moko in dež. pridelki.

A. ŠARABON = LJUBLJANA

glavna zaloga rudninskih voda.

1851

Točna in solidna postrežba!

Velika pražarna za kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Zaloga brinja za žganjekubo.